

O Hipersector TIC en Galicia

Edición 2019

XUNTA DE GALICIA

Edita: Xunta de Galicia
Presidencia
Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia.

Lugar: Santiago de Compostela
Ano: 2020

Este documento distribúese baixo licenza Creative Commons 3.0 Recoñecemento –
Compartir baixo a mesma licenza dispoñible en:
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.gl>

O Hipersector TIC en Galicia

Observatorio da Sociedade da Información e a Modernización
de Galicia (OSIMGA)

Xunta de Galicia
Presidencia

Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia

Santiago de Compostela
2020

Índice

Introdución	5
1. Demografía empresarial e Peso na economía galega	8
2. Emprego	26
2.1 Emprego por provincias	28
2.2 Emprego por áreas de actividade	31
2.3 Emprego segundo o xénero	34
2.4 Emprego por réxime de cotización	35
3. Comercio exterior	40
4. Innovación tecnolóxica	46
5. Patentes	55
Anexo: Definición áreas macrocomarcais	58

INTRODUCCIÓN

Introdución

O Hipersector TIC se compón de dúas áreas de actividade que amparan unha importante diversidade de produtos e servizos. Acuñaos os grandes bloques como o Sector TIC sumado ao Sector Contidos, o termo Hipersector TIC refírese ao *“conxunto de actividades de investigación, desenvolvemento, fabricación, integración, instalación, comercialización e mantemento de compoñentes, subconxuntos, produtos e sistemas físicos e lóxicos fundamentados na tecnoloxía electrónica, así como a explotación de servizos baseados en ditas tecnoloxías, a produción e difusión de contidos soportados electrónicamente e as aplicacións de Internet”* (Observatorio Industrial de Electrónica, Tecnologías de la información y Telecomunicaciones).

A Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (Amtega), a través deste estudo elaborado polo Observatorio da Sociedade da Información e a Modernización de Galicia (OSIMGA), proporciona, como continuación dos realizados en anos anteriores, unha información actualizada e definida do Hipersector TIC na Comunidade Galega.

Este informe está en consonancia coas directrices marcadas na Axenda Dixital de Galicia 2020, que identifica ao Hipersector TIC como un dos sectores con maior potencial de crecemento nos próximos anos, que xere redes de valor co resto de axentes, empresas tractoras e sectores económicos, dando lugar á conformación dun ecosistema dixital galego activo.

Así, o Hipersector TIC en Galicia tende a converterse nunha peza clave no desenvolvemento económico debido ao seu grande potencial na creación de emprego e pola súa capacidade innovadora.

A aposta por este sector emerxente contribuirá a mellorar de xeito notable a situación xeral de Galicia, tanto a nivel económico como a nivel de emprego, convertendo ao Hipersector TIC nun motor do resto dos sectores estratéxicos de Galicia.

A elaboración deste informe é posible grazas á colaboración de organismos públicos que achegan os datos necesarios ao Instituto Galego de Estatística, que grazas ao convenio de colaboración ca AMTEGA, son incluídos nesta publicación.

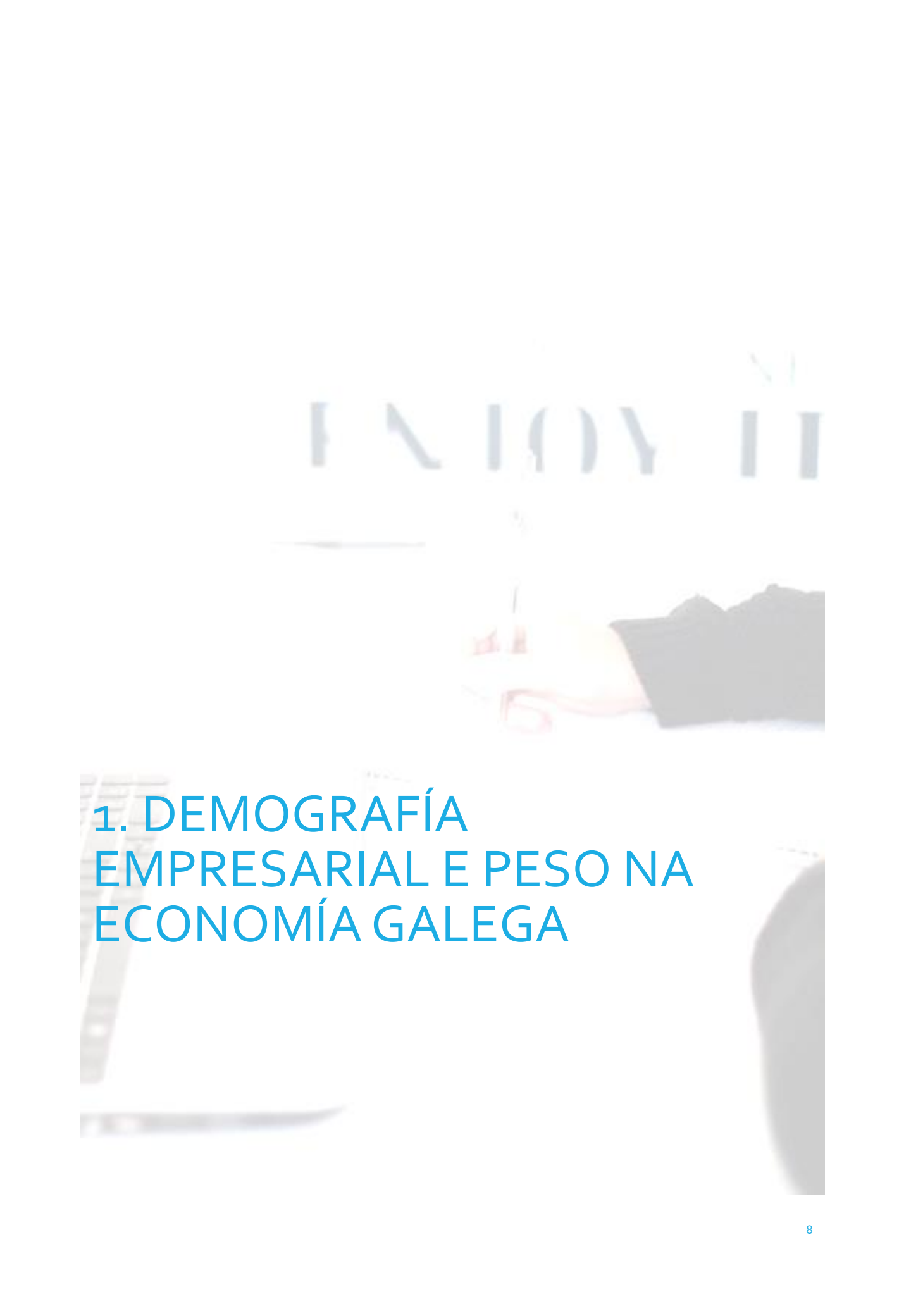
Ficha técnica

O estudo do Hipersector TIC en Galicia ten por obxecto coñecer a situación actual e a evolución das actividades que compoñen o Sector das Tecnoloxías da Información (TIC) xunto co sector dos Contidos e Servizos Audiovisuais.

Para determinar as actividades que constitúen o Hipersector TIC considérase como referencia os traballos desenvolvidos pola OCDE e o INE. Na seguinte táboa relaciónanse as actividades económicas, segundo a CNAE-09, que conforman o Hipersector TIC:

HIPERSECTOR TIC - RELACIÓN DE CNAES

SECTOR TIC
26.1 Fabricación de compoñentes electrónicos e circuítos impresos ensamblados
26.2 Fabricación de ordenadores e equipos periféricos
26.3 Fabricación de equipos de telecomunicacións
26.4 Fabricación de produtos electrónicos de consumo
26.8 Fabricación de soportes magnéticos e ópticos
46.5 Comercio polo xunto de equipos para as tecnoloxías da información e as comunicacións
58.2 Edición de programas informáticos
61.1 Telecomunicacións por cable
61.2 Telecomunicacións sen fíos
61.3 Telecomunicacións por satélite
61.9 Outras actividades de telecomunicacións
62.0 Programación, consultaría e outras actividades relacionadas coa informática
63.1 Proceso de datos, hosting e actividades relacionadas; portais web
95.1 Reparación de ordenadores e equipos de comunicación
SECTOR CONTIDOS E MEDIOS DE INFORMACIÓN
581 Edición de libros, xornais e outras actividades editoriais
591 Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión
592 Actividades de gravación de son e edición musical
601 Actividades de radiodifusión
602 Actividades de programación e emisión de televisión
639 Outros servizos de información

1. DEMOGRAFÍA EMPRESARIAL E PESO NA ECONOMÍA GALEGA

Demografía empresarial

En Galicia existen un total de 3.665 empresas que desenvolven actividades relacionadas co Hipersector TIC, das que o 75,9% realizan actividades no subsector TIC e o 24,1% no de Contidos. O crecemento é sostido nos últimos anos, acumulando máis dun 13% dende o ano 2014,

A análise dos dous sectores que conforman o Hipersector TIC indica que:

- O sector TIC acada as 2.783 empresas, o que supón máis do 75% do total.
- O sector Contidos experimenta un crecemento especialmente importante, por riba do 4%, e sitúase en 882 empresas.

NÚMERO DE EMPRESAS

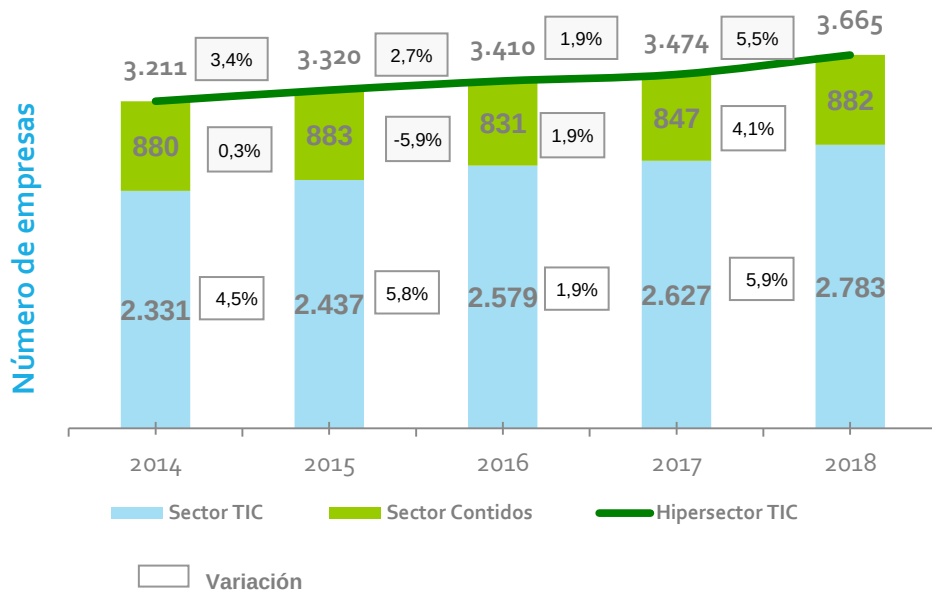
O número de empresas en Galicia

no **Hipersector TIC** no 2018

segue crescendo: **3.665**, un

5,5% máis que o ano anterior

Gráfico 1. Número de empresas do Hipersector TIC en Galicia. Anos 2014-2018

Fonte: IGE, Directorio de empresas 2014 - 2018

**Táboa 1. Empresas do sector TIC e Contidos en Galicia.
Ano 2018 (Nº empresas)**

SECTOR TIC	Nº
26.1 Fabricación de compoñentes electrónicos e circuítos impresos ensamblados	16
26.2 Fabricación de ordenadores e equipos periféricos	47
26.3 Fabricación de equipos de telecomunicacións	10
26.4 Fabricación de produtos electrónicos de consumo	7
26.8 Fabricación de soportes magnéticos e ópticos	0
46.5 Comercio polo xunto de equipos para as tecnoloxías da información e as comunicacións	382
58.2 Edición de programas informáticos	13
61.1 Telecomunicacións por cable	21
61.2 Telecomunicacións sen fíos	16
61.3 Telecomunicacións por satélite	2
61.9 Outras actividades de telecomunicacións	122
62.0 Programación, consultaría e outras actividades relacionadas coa informática	1817
63.1 Proceso de datos, hosting e actividades relacionadas; portais web	140
95.1 Reparación de ordenadores e equipos de comunicación	190
SECTOR CONTIDOS E MEDIOS DE INFORMACIÓN	Nº
58.1 Edición de libros, xornais e outras actividades editoriais	368
59.1 Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión	350
59.2 Actividades de gravación de son e edición musical	70
60.1 Actividades de radiodifusión	47
60.2 Actividades de programación e emisión de televisión	28
63.9 Outros servizos de información	19
TOTAL HIPERSECTOR TIC	3.665

As empresas adicadas a actividades de “Programación, consultaría e outras actividades informáticas” son as máis numerosas no sector (CNAE 62) representando case a metade do total das empresas do Hipersector TIC en Galicia no 2018. Dentro do subsector TIC o seu peso é incluso superior, de modo que o 62,7% das empresas TIC adícanse a esta actividade.

No Sector Contidos destacan dous subsectores: o de “Edición de libros, xornais e outras actividades editoriais” (CNAE 58.1), co 10,1% respecto do total de empresas do Hipersector,, e o subsector de “Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión” (CNAE 59.1), que representan o 10% respecto ao total das empresas do Hipersector TIC.

Emprendemento TIC

TAXAS
DEMOGRÁFICAS

A taxa de crecemento tanto de empresas do Subsector TIC, como de empresas do Subsector Contidos, foron positivas no 2018.

A taxa bruta de natalidade empresarial indica a porcentaxe de empresas nacidas e adicadas aos subsectores TIC e de Contidos por cada mil empresas no ano 2018 respecto ao total de empresas do Hipersector a principio dese ano.

As empresas que naceron ou se deron de alta no Hipersector TIC galego durante o 2018 foron máis que as empresas que desapareceron ou deixaron a súa actividade empresarial.

Ambos subsectores do Hipersector presentan unha taxa de crecemento total superior ao 40%.

Táboa 2. Taxas de demografía empresarial dos subsectores do Hipersector TIC 2017-2018

SUBSECTOR TIC	TAXA BRUTA DE NATALIDADE	TAXA BRUTA DE MORTALIDADE	TAXA DE CRECIMENTO TOTAL
2017	157,81	134,94	22,88
2018	156,07	107,73	48,34
SUBSECTOR CONTIDOS	TBN	TBM	TCT
2017	137,18	121,54	15,64
2018	146,40	103,90	42,50

Fonte: IGE, Directorio de empresas. Anos 2017-2018

EMPREENDEMENTO

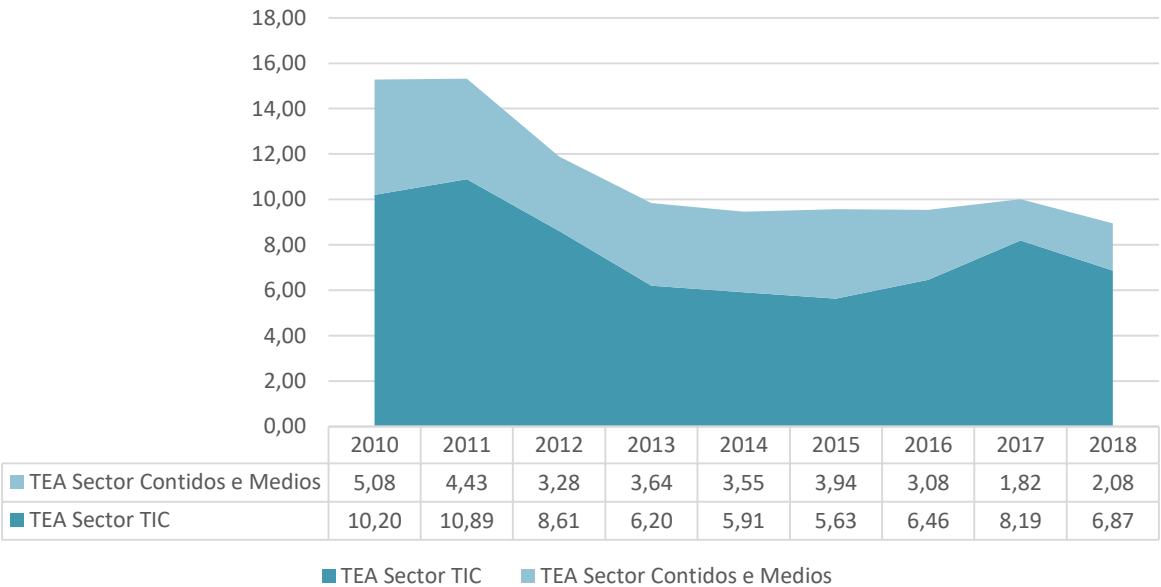
No ano 2018 o **subsector TIC** rexistrou unha **Taxa de Actividade emprendedora** do **6,87%**.

A Taxa de actividade emprendedora (TEA) é un cálculo que amosa a porcentaxe de poboación activa adicada as iniciativas emprendedoras.

Durante o 2018, o subsector TIC foi o que presenta a Taxa máis elevada, cun 6,87%

Pola contra, no subsector Contidos mostra unha taxa de actividade emprendedora do 2,08%, incrementándose respecto do ano anterior.

Gráfico 2. Evolución do Taxa de Actividade Emprendedora (TEA) no Sector TIC e no Sector CONTIDOS (2010-2018)

Fonte: IGE - Explotación do directorio de empresas e unidades locais

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa

Nota: Non se inclúe a poboación parada que busca o primeiro emprego ou deixou o último hai máis dun ano

RELACIÓN GALICIA-ESPAÑA

No 2018 **Galicia**

posiciónase no quinto

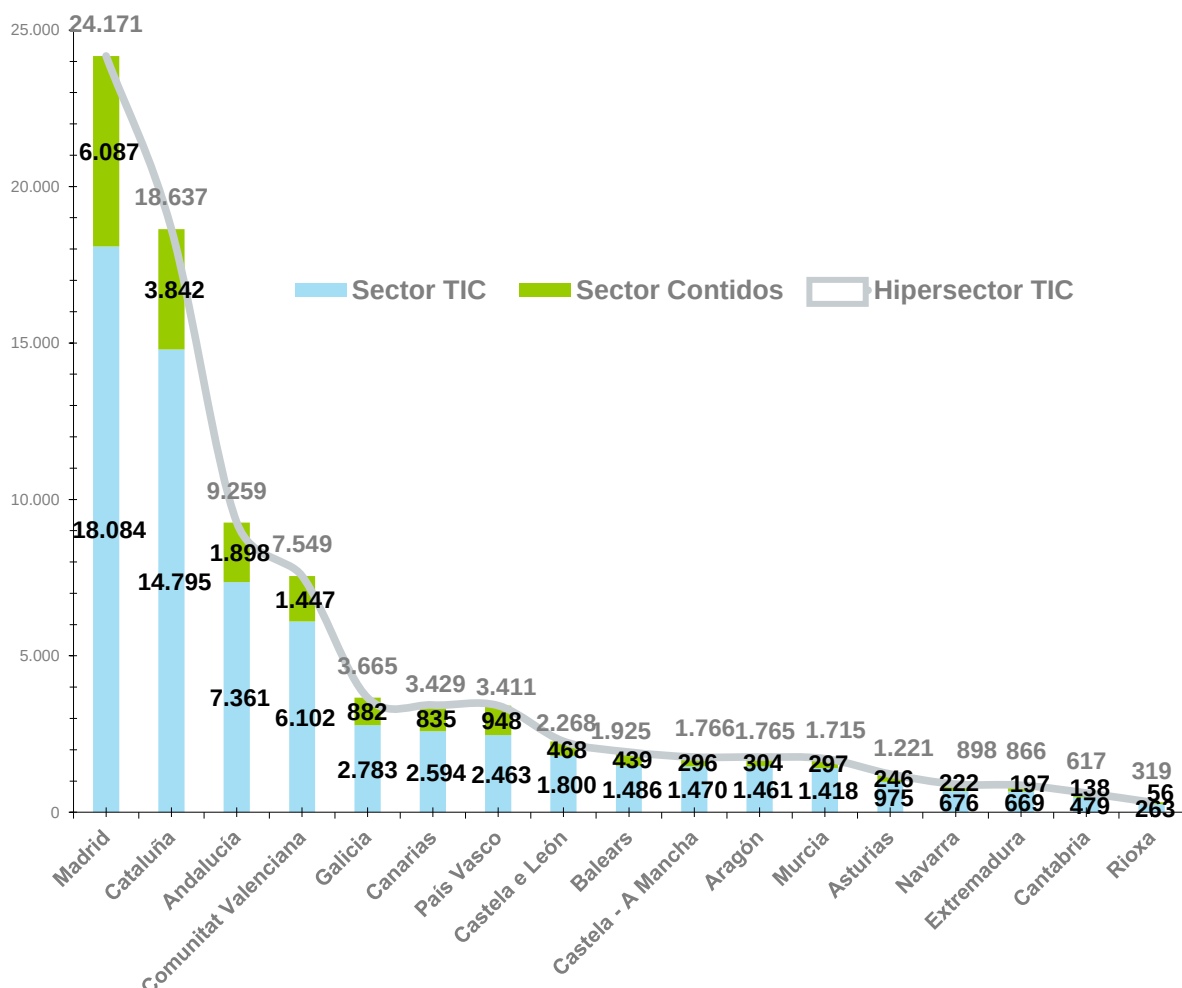
lugar do ranking nacional

respecto á cifra de empresas no
Hipersector TIC.

No conxunto de España existen 83.275 empresas que desenvolven a súa actividade no Hipersector TIC: o 77,8% pertence ao sector TIC e o 22,2% ao sector contidos.

Galicia é a quinta comunidade autónoma cunha maior cifra de empresas deste segmento, unicamente superada por Madrid, Cataluña, Andalucía e a Comunidade Valenciana.

Gráfico 2. Número de empresas do Hipersector TIC por Comunidades Autónomas. Ano 2018.

Fonte: INE (España), IGE (Galicia), Directorio de empresas 2018

PESO DO
HIPERSECTOR TIC

As empresas do Hipersector
TIC de Galicia supoñen o
4,4% do total do Hipersector
español.

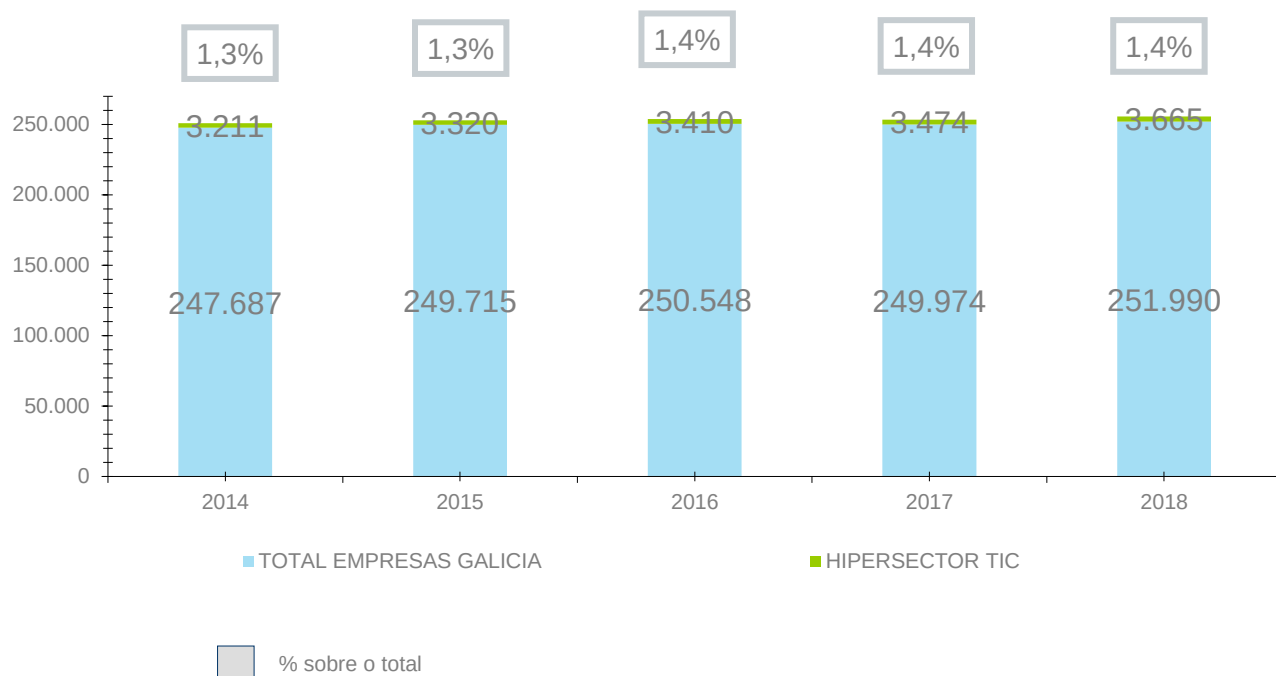
O crecemento observado na demografía de
empresas TIC en Galicia é superior ao conxunto de
España. Cun aumento do 5,5% na nosa
comunidade, representa un crecemento un punto
superior ao do Estado (4,5%).
As empresas relacionadas co Hipersector TIC en
Galicia representan o 4,4% de todas as empresas
adicadas a esta actividade en España.

Táboa 2. Evolución do número de empresas do Hipersector TIC. Galicia-España 2014-2018

ANO	2014	2015	2016	2017	2018
ESPAÑA					
TIC	53.505	57.074	60.036	62.234	64.808
CONTIDOS	17.425	17.568	17.184	17.418	18.467
HIPERSECTOR	70.930	74.642	77.220	79.652	83.275
GALICIA					
TIC	2.331	2.437	2.579	2.627	2.783
CONTIDOS	880	883	831	847	882
HIPERSECTOR	3211	3.320	3.410	3.474	3.665

Fonte: INE, IGE, Directorio de empresas 2014 - 2018

Gráfico 3. Peso do Hipersector TIC no total de empresas en Galicia(%). Anos 2014 - 2018.

Fonte: IGE, Directorio de empresas 2014 – 2018

REPRESENTATIVIDADE

As empresas do Hipersector TIC supoñen o **1,4% das empresas en Galicia.**

NOTA: A partires do ano 2014 o IGE inclúe na cuantificación das empresas galegas ás do sector primario, o que eleva o número absoluto de empresas.

Durante o 2018 non houbo variacións significativas respecto á porcentaxe do que representa o Hipersector TIC na totalidade de empresas de Galicia (continúa a ser do 1,4%).

DISTRIBUCIÓN DAS EMPRESAS

O 47,2% das empresas galegas do Hipersector TIC ubícanse na provincia da Coruña

As provincias da Coruña e Pontevedra concentran o 80,7% da totalidade das empresas do Hipersector TIC.

Durante o 2018 prodúcese un crecemento no número de empresas en todas as provincias galegas, aumentando especialmente no caso das provincia da Coruña e Pontevedra, con 78 e 72 entidades empresariais respectivamente máis que no 2017.

Gráfico 4. Distribución das empresas do Hipersector TIC por provincias galegas. Anos 2015-2018.

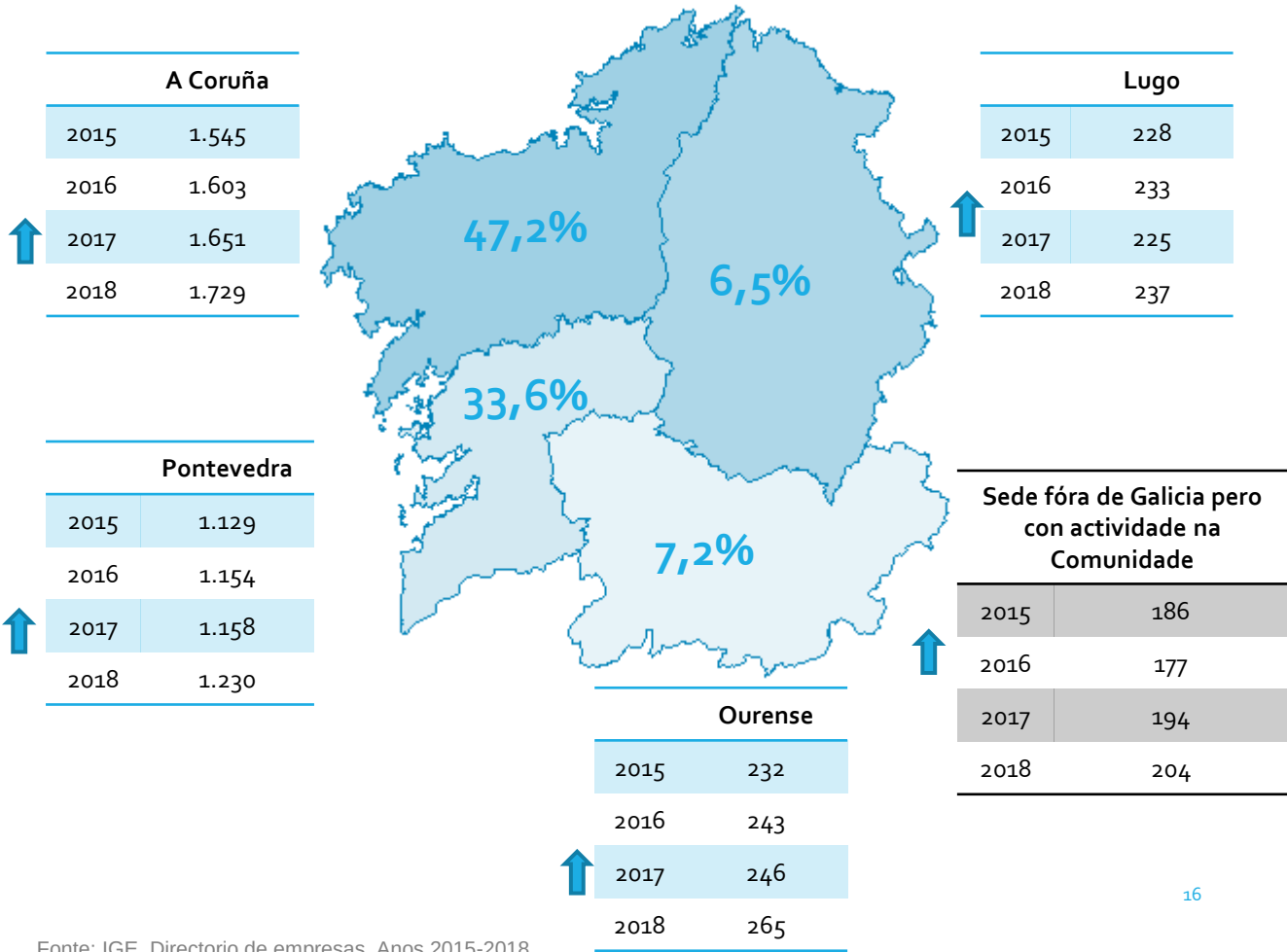
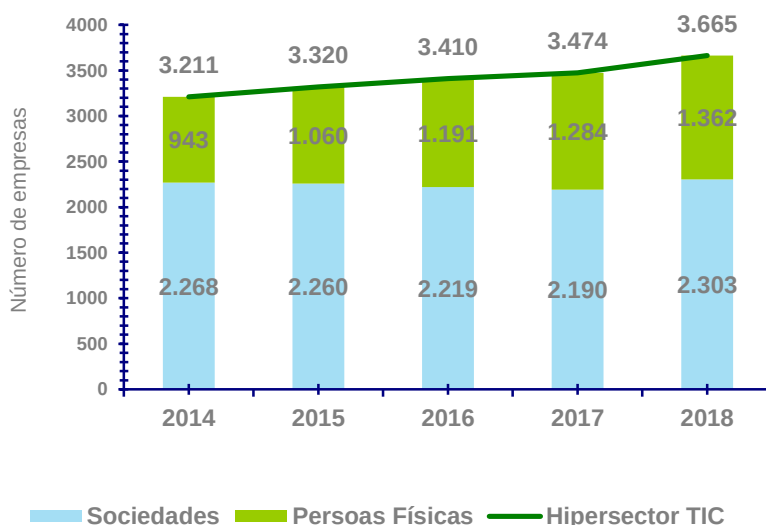

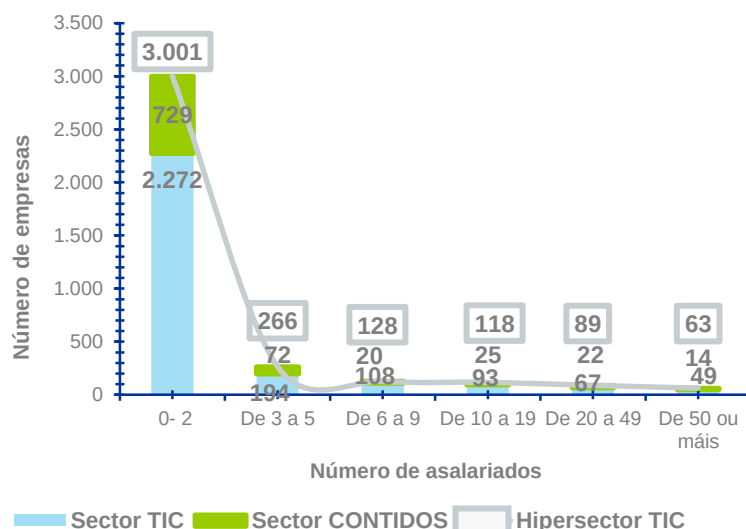

Gráfico 5. Número de empresas do Hipersector TIC en Galicia segundo a súa condición xurídica. Anos 2014-2018

Fonte: IGE, Directorio de empresas. Anos 2014 - 2018

Gráfico 6. Número de empresas do Hipersector TIC en Galicia segundo o número de asalariados/as. Ano 2018

Fonte: IGE, Directorio de empresas. Ano 2018

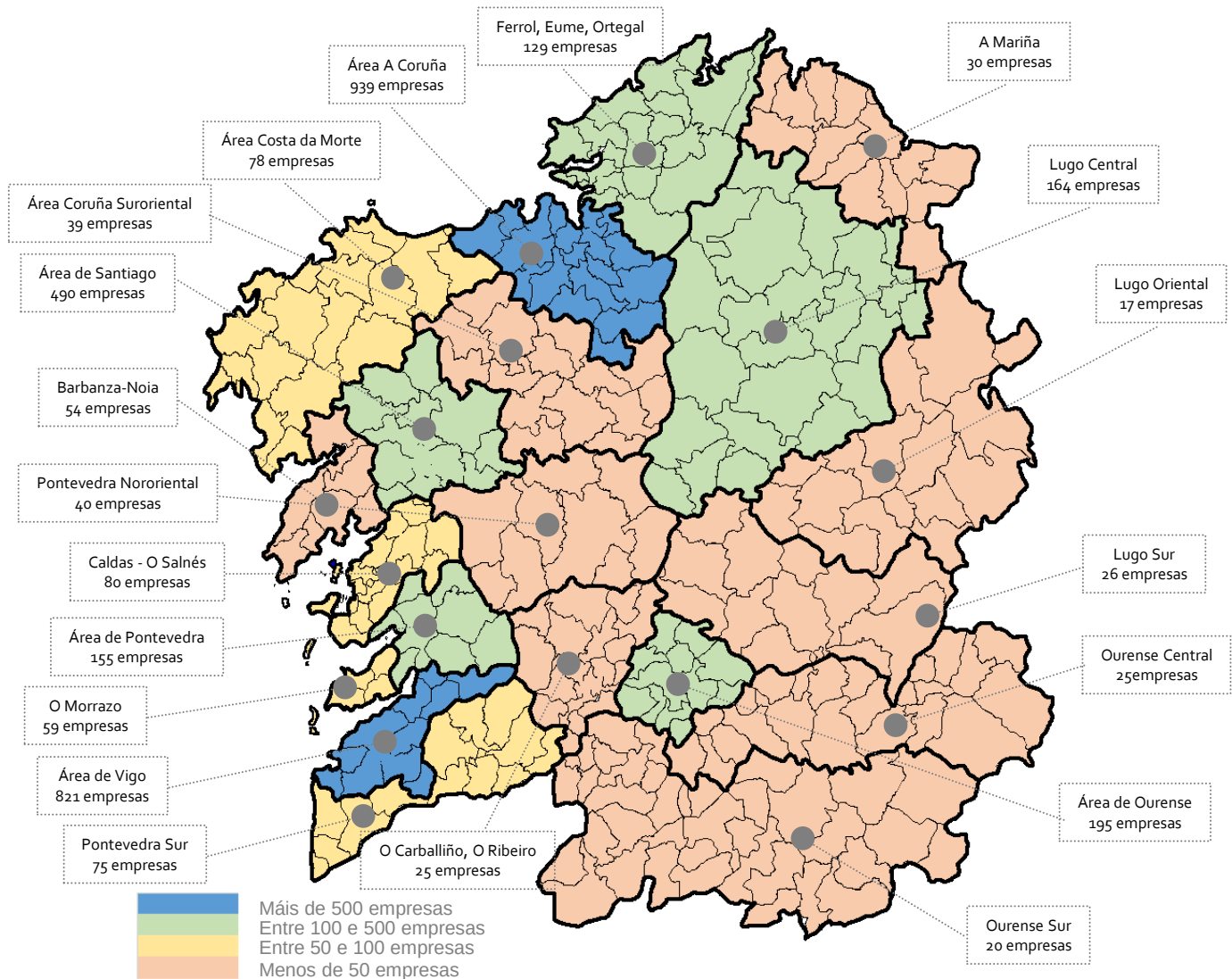
CONDICIÓN XURÍDICA

A forma xurídica societaria representa o 62,8% das empresas do Hipersector TIC fronte ao 37,2% de persoas físicas (autónomos).

TAMAÑO DAS EMPRESAS

O 81,9% das empresas do Hipersector TIC galegas contan con 2 traballadores/as ou menos.

Mapa 1. Número de empresas do Hipersector TIC segundo área. 2018.

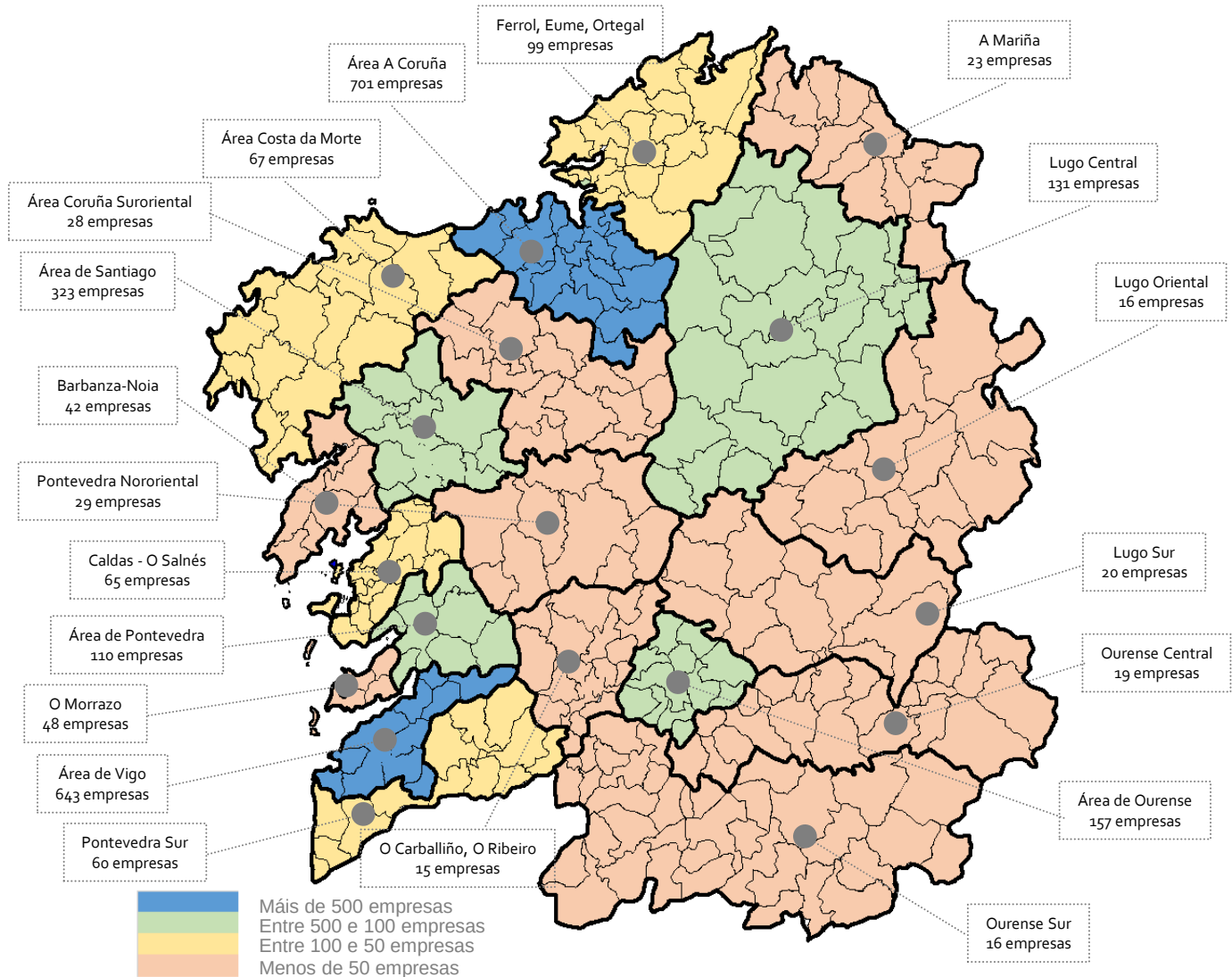

Número de empresas do Hipersector TIC. Galicia 2018

Áreas macrocomarcales	Número de empresas	Áreas macrocomarcales	Número de empresas
Área da Coruña	939	A Barbanza	54
Área de Vigo	821	Pontevedra nororiental	40
Área de Santiago	490	A Coruña suroriental	39
Área de Ourense	195	A Mariña	30
Área de Lugo	164	Lugo Sur	26
Área de Pontevedra	155	O Carballiño-O Ribeiro	25
Ferrol,Eume e Ortegál	129	Ourense Central	25
Caldas-O Salnés	80	Ourense Sur	20
Costa da Morte	78	Lugo oriental	17
Pontevedra Sur	75	Sede fóra de Galicia pero con sede na Comunidade galega	204
O Morrazo	59		

Fonte: IGE, Explotación do directorio de empresas e unidades locais. 2018

Mapa 2. Número de empresas do Sector TIC segundo área. 2018.

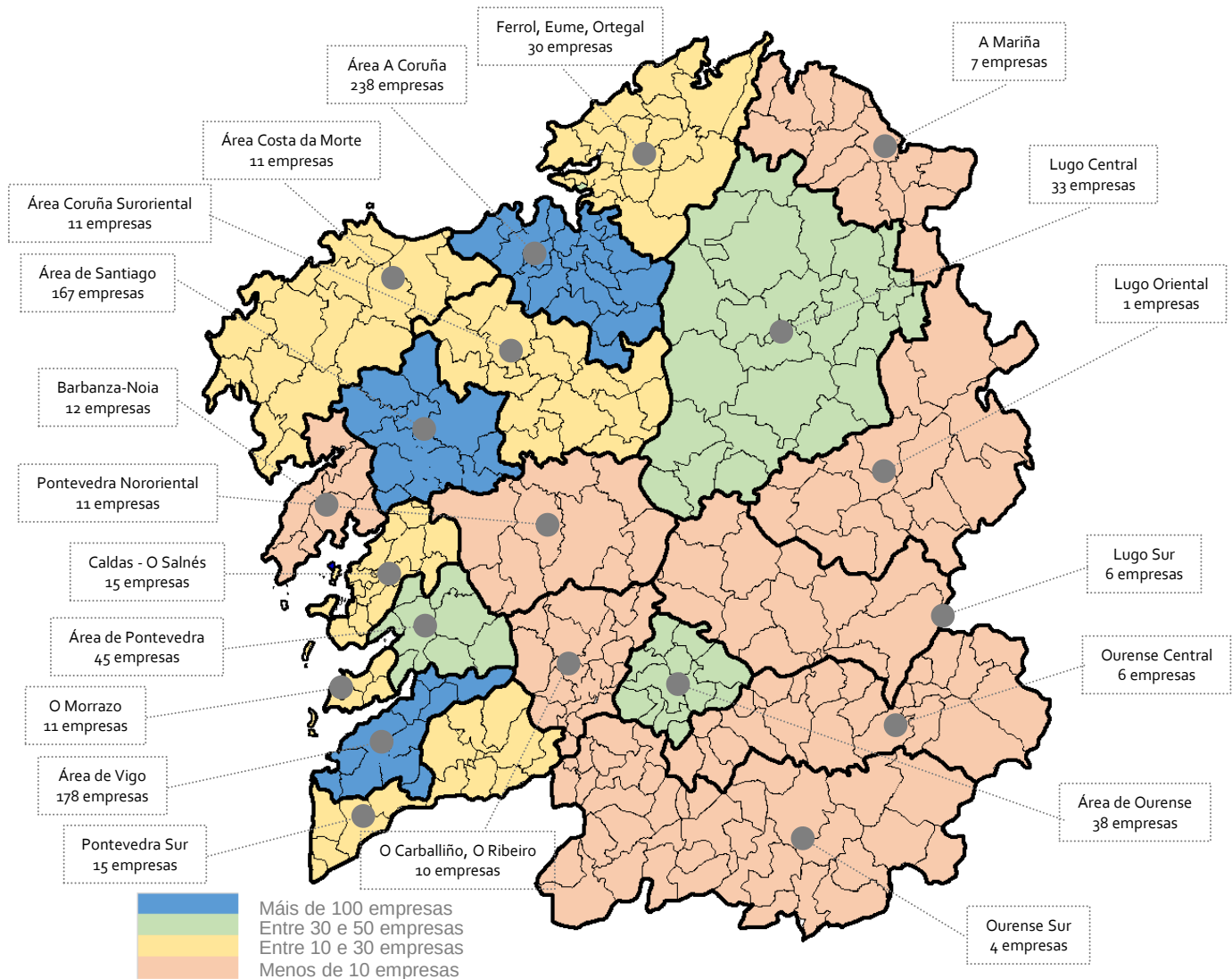

Número de empresas do Sector TIC. Galicia 2018

Áreas macrocomarcales	Número de empresas	Áreas macrocomarcales	Número de empresas
Área de A Coruña	701	A Barbanza-Noia	42
Área de Vigo	643	Pontevedra nororiental	29
Área de Santiago	323	A Coruña suroriental	28
Área de Ourense	157	A Mariña	23
Lugo Central	131	Lugo Sur	20
Área de Pontevedra	110	Ourense central	19
Ferrol,Eume e Ortegal	99	Lugo oriental	16
Costa da Morte	67	Ourense sur	16
Caldas-O Salnés	65	O Carballiño-O Ribeiro	15
Pontevedra Sur	60	Sede fóra de Galicia pero con sede na Comunidade galega	171
O Morrazo	48		

Fonte: IGE, Explotación do directorio de empresas e unidades locais. 2018

Mapa 3. Número de empresas do Sector Contidos segundo área. 2018.

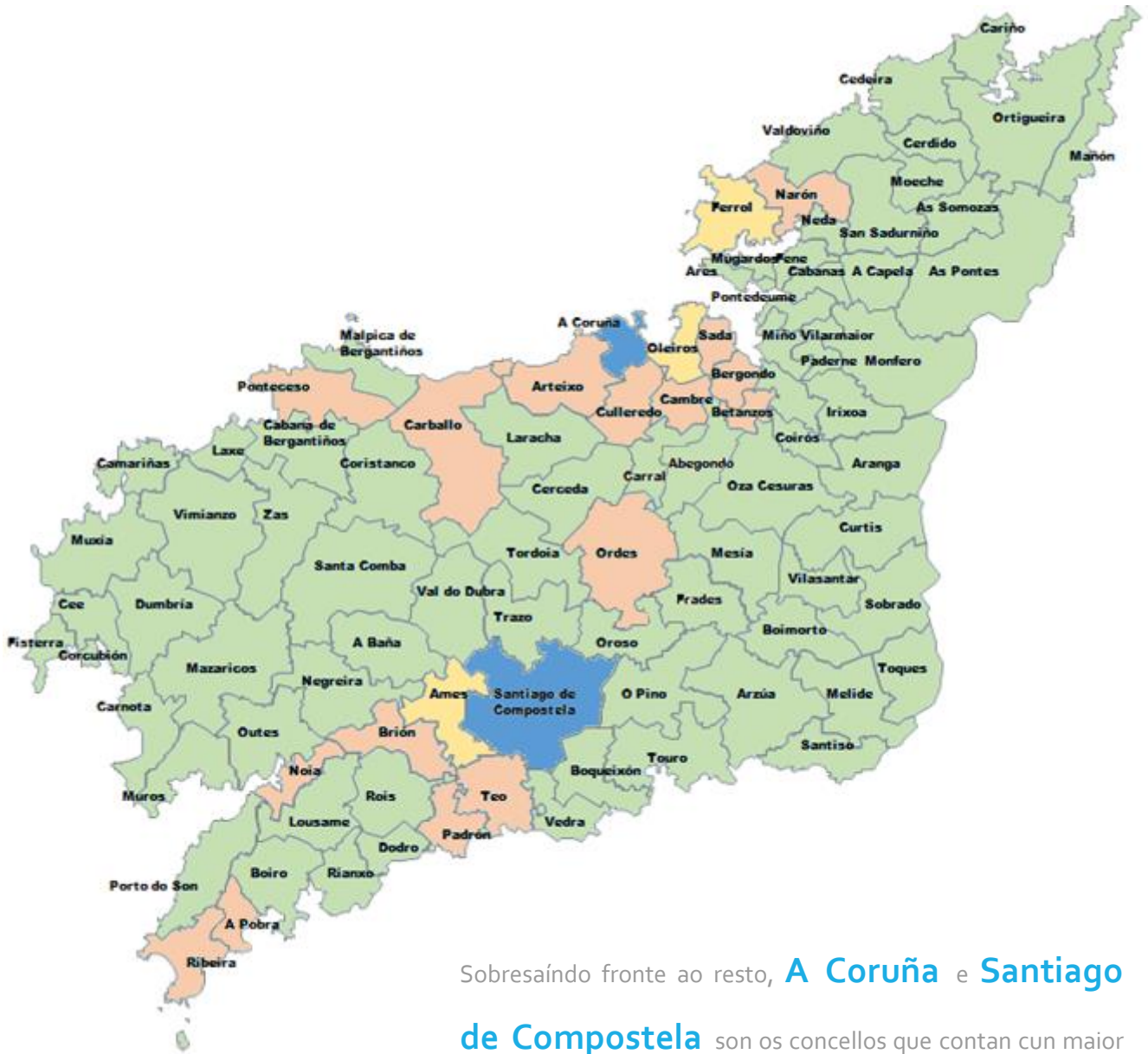

Número de empresas do Sector Contidos. Galicia 2018

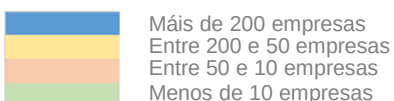
Áreas macrocomarcales	Número de empresas	Áreas macrocomarcales	Número de empresas
Área de A Coruña	238	Costa da Morte	11
Área de Vigo	178	O Morrazo	11
Área de Santiago	167	Pontevedra nororiental	11
Área de Pontevedra	45	O Carballiño-O Ribeiro	10
Área de Ourense	38	A Mariña	7
Lugo Central	33	Lugo Sur	6
Ferrol,Eume e Ortegál	30	Ourense Central	6
Caldas e O Salnés	15	Ourense Sur	4
Pontevedra sur	15	Lugo oriental	1
Barbanza Noia	12	Sede fóra de Galicia pero con sede na Comunidade galega	33
A Coruña Suroriental	11		

Fonte: IGE, Explotación do directorio de empresas e unidades locais. 2018

Mapa 4. Número de empresas do Hipersector TIC segundo concello da provincia de A Coruña. 2018.

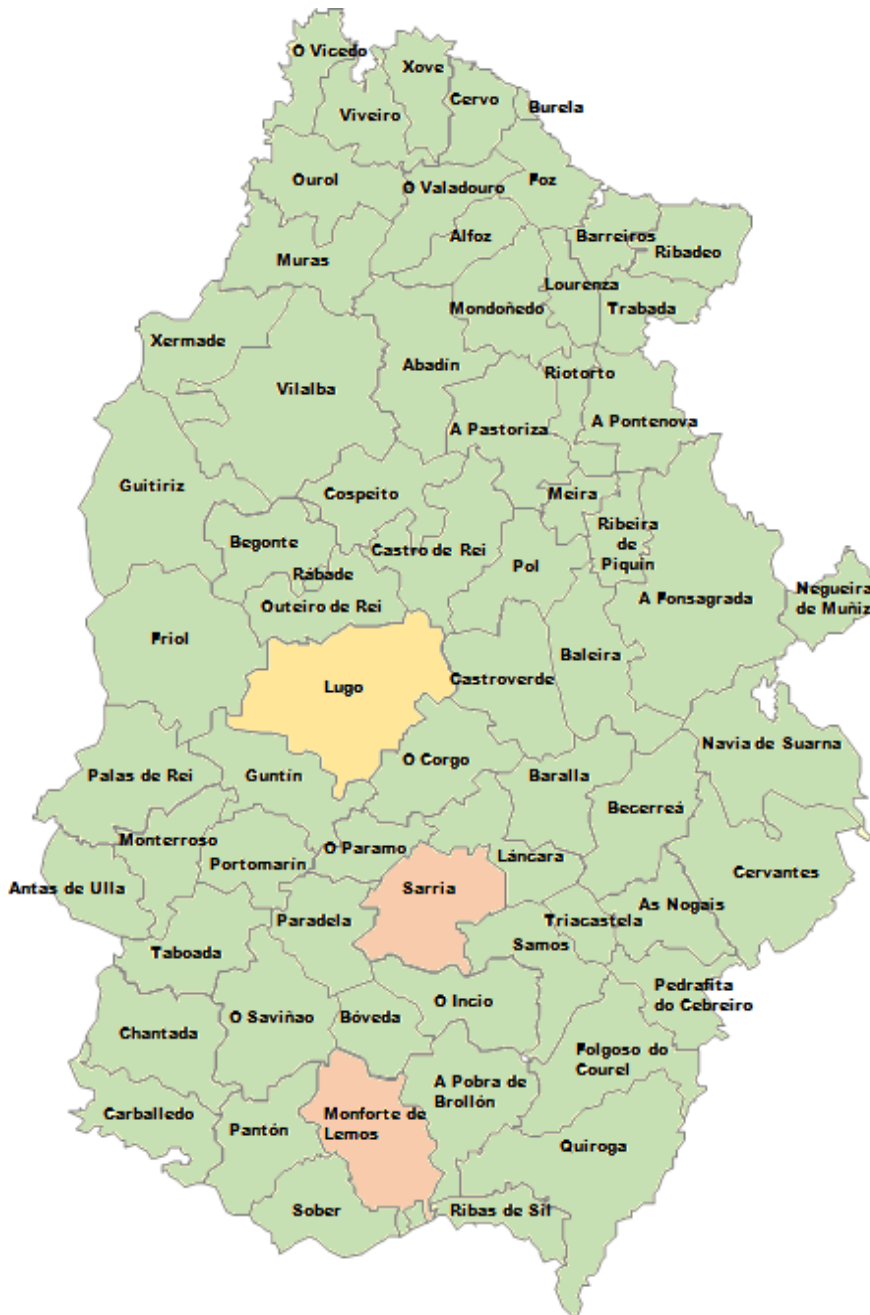

Sobresaíndo fronte ao resto, **A Coruña** e **Santiago de Compostela** son os concellos que contan cun maior número de empresas TIC no seu territorio, ascendendo o número a **653** empresas no municipio da Coruña e **314** en Santiago de Compostela.

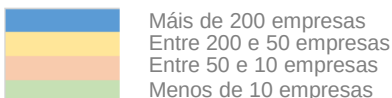

Mapa 5. Número de empresas do Hipersector TIC segundo concello da provincia de Lugo. 2018.

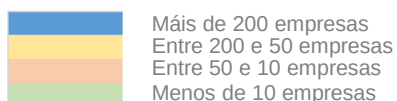
O concello de **Lugo** é o que conta cun maior número de empresas TIC, concretamente **145** empresas, en segundo lugar situaríase **Monforte de Lemos** con 14 empresas, seguido de **Sarria** con 13 empresas TIC.

Mapa 6. Número de empresas do Hipersector TIC segundo concello da provincia de Ourense. 2018.

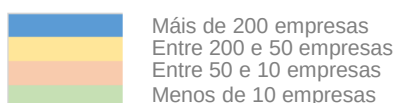
O concello de **Ourense** é o que acada un maior número de empresas do Hipersector TIC con **148** empresas, seguido de **San Cibrao das Viñas** con **29** empresas e **O Carballiño** con **16**

Mapa 7. Número de empresas do Hipersector TIC segundo concello da provincia de Pontevedra. 2018.

En canto á provincia de Pontevedra, son dous os concellos que destacan fronte o resto, por unha parte **Vigo**, que conta con **691** empresas, e **Pontevedra**, con **124** empresas do sector TIC.

VALOR ENGADIDO BRUTO

Aumenta o valor engadido bruto do Hipersector TIC respecto ao PIB galego acadando o 2,9%.

Peso na economía galega

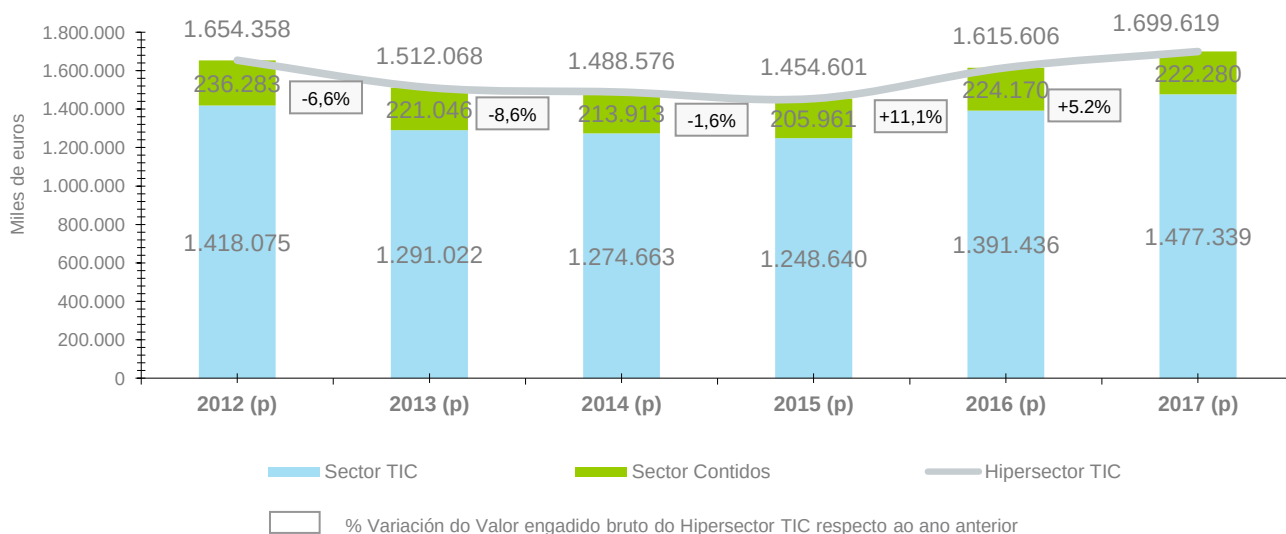
O valor engadido bruto (VEB) do Hipersector TIC galego aumentou un 5,2% no último ano e se achega aos 1.700 millóns de euros.

Isto redunda na tendencia de crecemento que se observaba no ano 2016, o que garda relación co incremento no número de empresas, e como se constará no capítulo seguinte, co incremento de traballadores/as no sector.

É preciso salientar que este incremento produciuse no sector TIC:

- O VEB do sector TIC achégase aos 1.500 millóns de euros, cun crecemento do 6,2% no último ano.
- No caso do sector Contidos supera os 222 millóns de euros, cun lixeiro descenso no último ano.

Gráfico 7. Valor Engadido Bruto do Hipersector TIC en Galicia. (2012-2017)

Fonte: IGE

(p) Datos provisionais.

Nota: Na economía empresarial o valor engadido bruto (VEB) é a macromagnitude económica que mide o valor xerado polo conxunto de produtores dunha área económica, recollendo en definitiva os valores que se agregan aos bens e servizos nas distintas etapas do proceso produtivo. O VEB garda unha estreita relación co PIB, que se obtén logo de engadirle ao valor agregado do país os impostos indirectos que gravan as operacións de produción

As series contables difundidas nas estatísticas do Sistema de Contas Económicas de Galicia revisáronse para o período 1995-2018 polos cambios da "Revisión Estatística 2019". Estas modificacións forman parte dun cambio de base contable, coherente co realizado polo Instituto Nacional de Estatística e a Oficina Estatística da Comisión Europea (EUROSTAT). Pode atopar máis información referida a estes cambios nos seguintes enlaces:

Nota sobre o a "Revisión estatística 2019": http://www.ige.eu/estatico/pdfs/s3/metodoloxias/Nota_Revision_Estatistica_2019_gl.pdf
 Metodoloxía: http://www.ige.eu/estatico/pdfs/s3/metodoloxias/met_contas_economicas_gl.pdf

2. EMPREGO

2. Emprego

No ano 2019 o Hipersector TIC incrementou o seu número de traballadores/as ata os 24.338 empregados/as, o que supón un incremento do 4,4% respecto ao ano anterior.

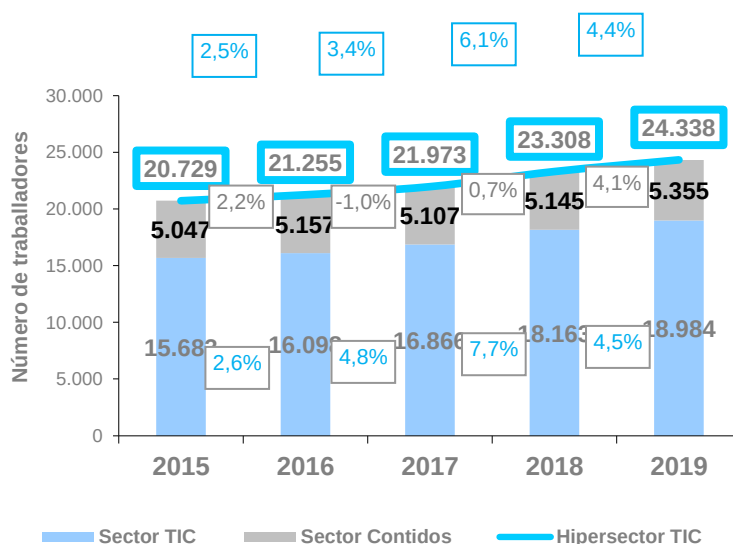
O incremento tivo lugar tanto no Sector TIC como no Sector Contidos, sendo o primeiro o que acadou unha maior porcentaxe de evolución:

- O Sector TIC conta con 18.984 traballadores/as experimentando un incremento do 4,5%.
- O sector Contidos, pola súa banda, conta con 5.355 traballadores/as o que supón un incremento do 4,1% respecto ao ano 2018.

EMPREGO

O número de
empregados/as no
Hipersector TIC
incrementouse un **4,4%**,
acadando os **24.338**
traballadores/as

Gráfico 8. Evolución do emprego no Hipersector TIC (2015-2019)

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

2.1 Emprego por provincias

En canto ao análise por provincias, A Coruña é a que aglutina a maior parte dos traballadores TIC, situándose nesta provincia o 58% do total do emprego do Hipersector TIC de Galicia, séguelle Pontevedra, cun 28,6%. De maneira xeral, ao longo do histórico, todas as provincias galegas experimentaron unha evolución positiva.

PROVINCIA HIPERSECTOR TIC

A provincia da

Coruña aglutina o

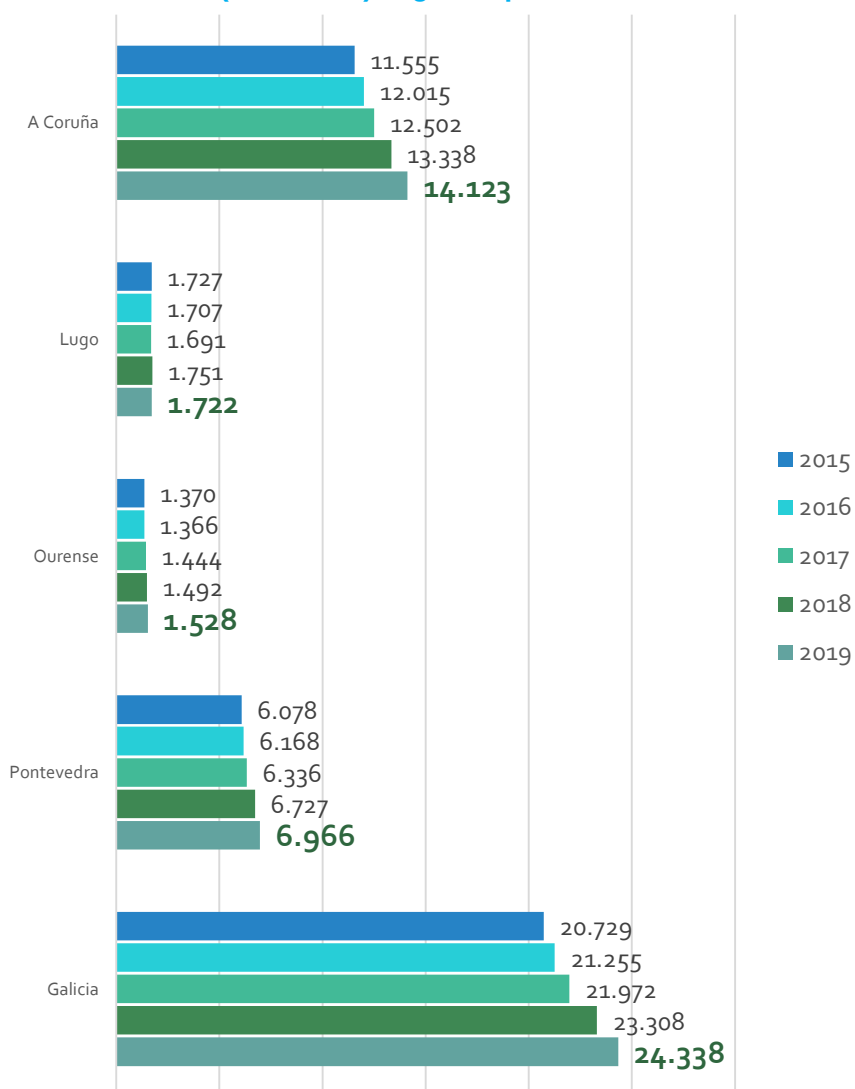
58% dos

traballadores do

Hipersector TIC de

Galicia

Gráfico 9. Evolución do emprego no Hipersector TIC (2015-2019) segundo provincias

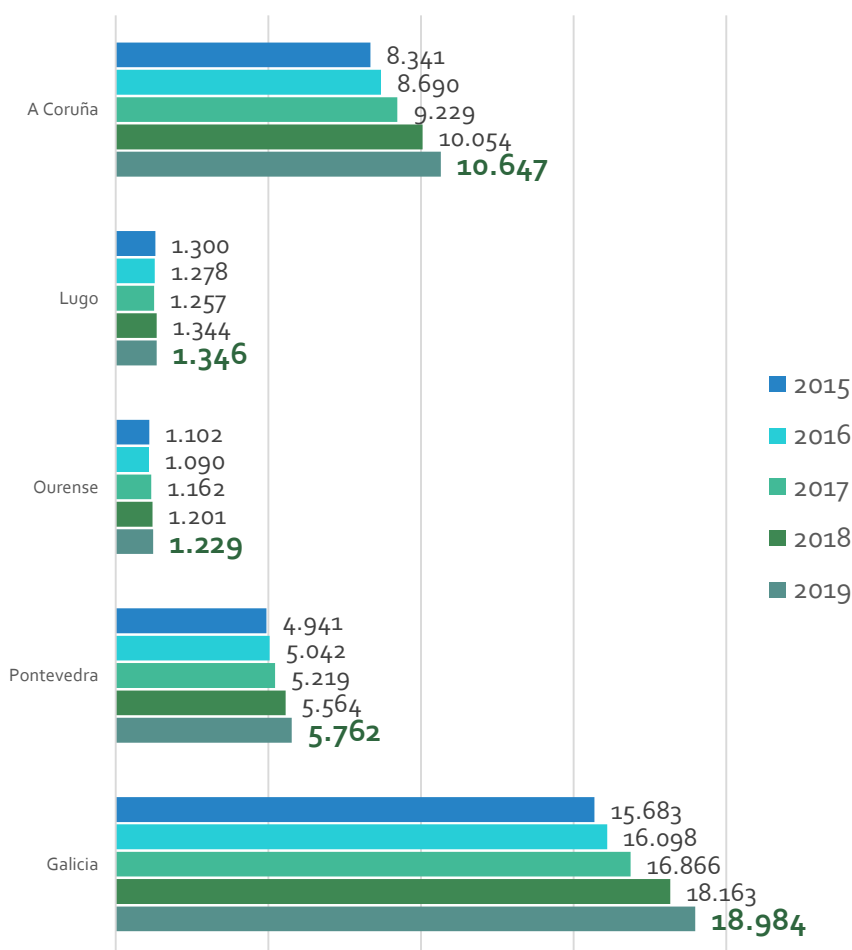
Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

PROVINCIA SECTOR TIC

A provincia **da Coruña** é a que conta cun maior número de traballadores/as no **Sector TIC** e a que acadou unha maior evolución respecto ao ano anterior

Atendendo a continuación unicamente ao Sector TIC, en todas as provincias galegas incrementouse o emprego, sendo novamente a provincia da Coruña onde se rexistra un maior número de afiliados/as neste sector (10.647 asalariados/as). Tamén é a provincia que acadou unha maior evolución respecto ao ano 2018 (5,9%).

Gráfico 10. Evolución do emprego (2015-2019) segundo PROVINCIAS do Sector TIC

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

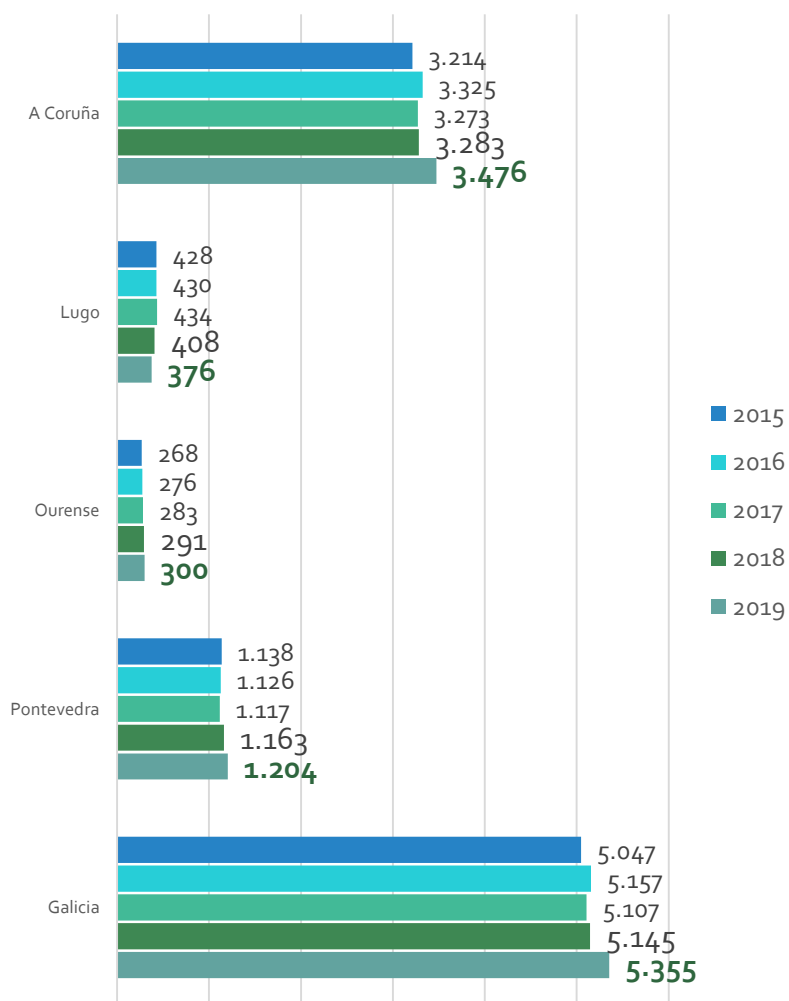
En canto ao Sector Contidos, A Coruña é novamente a provincia que conta cun maior número de afiliados/as, seguida de Pontevedra.

Na evolución respecto ao ano 2018, A Coruña e Pontevedra foron tamén as provincias nas que hai maior crecemento, sendo de 5,9% e 3,5% respectivamente.

PROVINCIA SECTOR CONTIDOS

Nas provincias da
Coruña e Pontevedra
están rexistrados o
87,4% dos
traballadores/as
do **Sector Contidos**
de Galicia

Gráfico 11. Evolución do emprego (2015-2019) segundo PROVINCIAS do Sector Contidos

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

2.2 Emprego por áreas de actividade

Actividade

O Sector Contidos

aglutina as actividades

CNAE que máis

incrementaron o emprego
no último ano

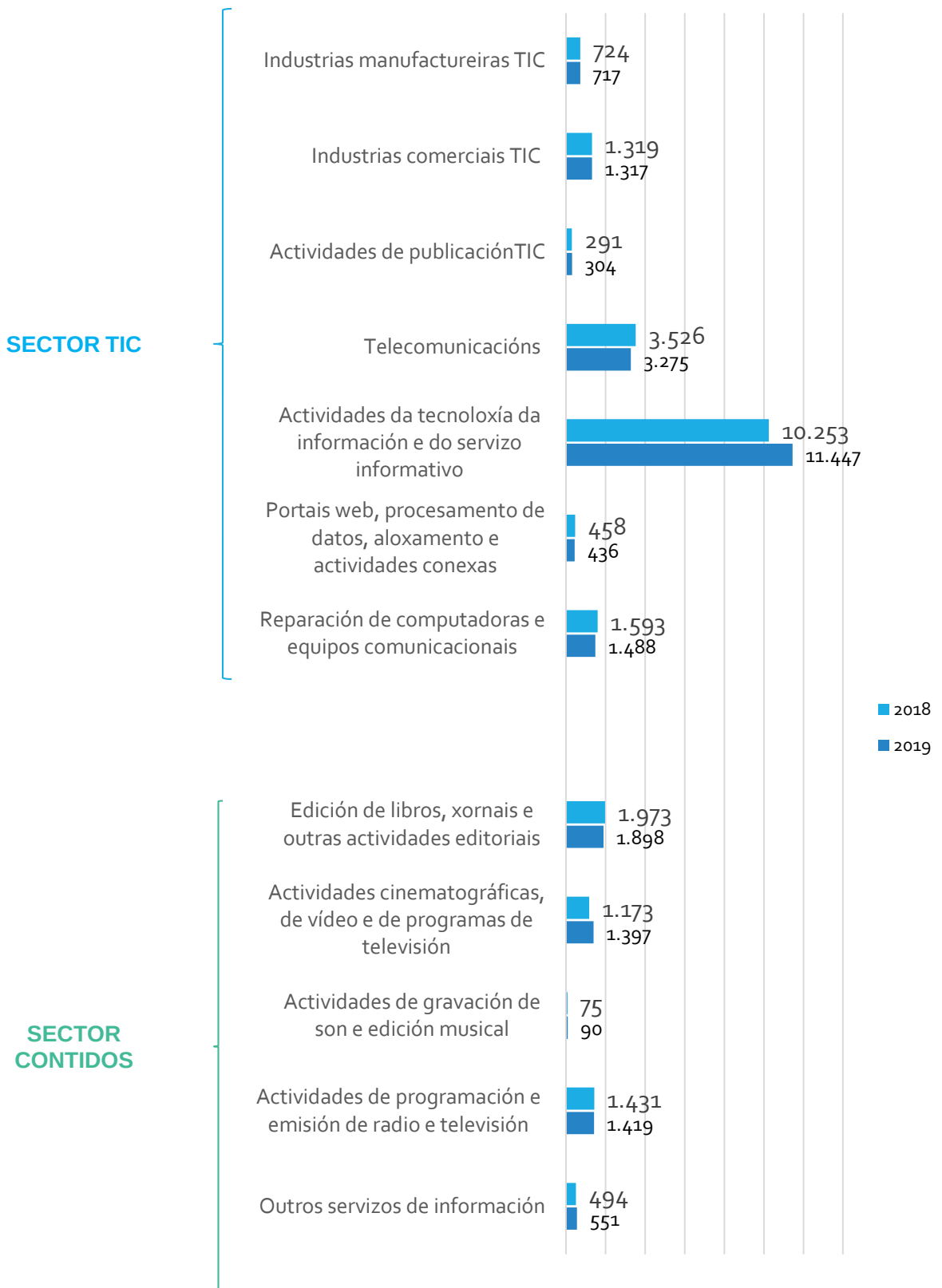
En canto ás áreas de actividade, as evolucións variaron substancialmente en todas elas, atopándose no Sector Contidos as actividades que rexistraron un maior crecemento relativo. As “Actividades de gravación de son e edición musical” é a que maior evolución rexistrou, concretamente do 20,1%, seguido das “Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión” cunha evolución do 19,1%.

Nas gráficas seguintes móstranse a desagregacións do emprego do Hipersector TIC atendendo a clasificación en áreas de actividade do IGE.

Clasificación en áreas de actividade: <http://www.ine.es/daco/daco42/inditic/metoinditic.pdf>

- **MANUFACTUREIRAS TIC:** 2610.Fabricación de compoñentes electrónicos e Fabricación de placas electrónicas cargadas, 2620.Fabricación de computadoras e equipo periférico, 2630.Fabricación de equipos de comunicacións, 2640.Fabricación de aparellos de consumo electrónico, 2680.Fabricación de soportes magnéticos e ópticos.
- **INDUSTRIAS COMERCIAIS:** 4651.Comercio por xunto de computadoras, equipo informático periférico e programas informáticos, 4652.Comercio por xunto de equipo electrónico de telecomunicacións e dos seus partes e pezas.
- **ACTIVIDADES DE PUBLICACIÓN TIC:** 5820.Industria editorial de xogos de computador, 5820.Outros tipos de edición de programas informáticos
- **TELECOMUNICACIÓNS:** 6110.Actividades de telecomunicacións por cable, 6120.Actividades de telecomunicacións sen fíos, 6130.Actividades de telecomunicacións por satélite, 6190.Outras actividades de telecomunicación.
- **ACTIVIDADES DA TECNOLOXÍA DA INFORMACIÓN E DO SERVIZO INFORMATIVO:** 62.01.Actividades de programación informática, 62.02.Actividades de consulta de tecnoloxía da información, 62.03.Actividades de dirección de instalacións de computador, 62.09.Outras actividades de tecnoloxía de información e servizo de computadoras.
- **PORTAIS WEB, PROCESAMENTO DE DATOS, ALOXAMENTO E ACTIVIDADES CONEXAS:** 63.11.Procesamento de datos, aloxamento (aloxamento) e actividades conexas ,63.12.Portais web.
- **REPARACION DE COMPUTADORAS E EQUIPOS COMUNICACIONAIS:** 9511.Reparación de computadoras e equipo periférico, 9512.Reparación de equipos comunicacionais.
- **EDICIÓN DE LIBROS, XORNAIS E OUTRAS ACTIVIDADES EDITORIAIS :** 5811.Edición de libros, 5812.Edición de directorios e guías de direccións postais, 5813.Edición de xornais, 5819.Outras actividades editoriais.
- **ACTIVIDADES CINEMATOGRAFICAS, DE VÍDEO E DE PROGRAMAS DE TELEVISION:** 5911.Actividades de produción cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión, 5912.Actividades de postproducción cinematográfica, de vídeo e de programas de televisión, 5913.Actividades de distribución cinematográfica, de vídeo e de programas de televisión, 5914.Actividades de exhibición cinematográfica.
- **ACTIVIDADES DE GRAVACIÓN DE SON E EDICIÓN MUSICAL :** 592.Actividades de gravación de son e edición musical
- **ACTIVIDADES DE PROGRAMACIÓN E EMISIÓN DE RADIO E TELEVISIÓN:** 601.Actividades de radiodifusión, 602.Actividades de programación e emisión de televisión
- **OUTROS SERVICIOS DE INFORMACIÓN :** 6391.Actividades das axencias de noticias

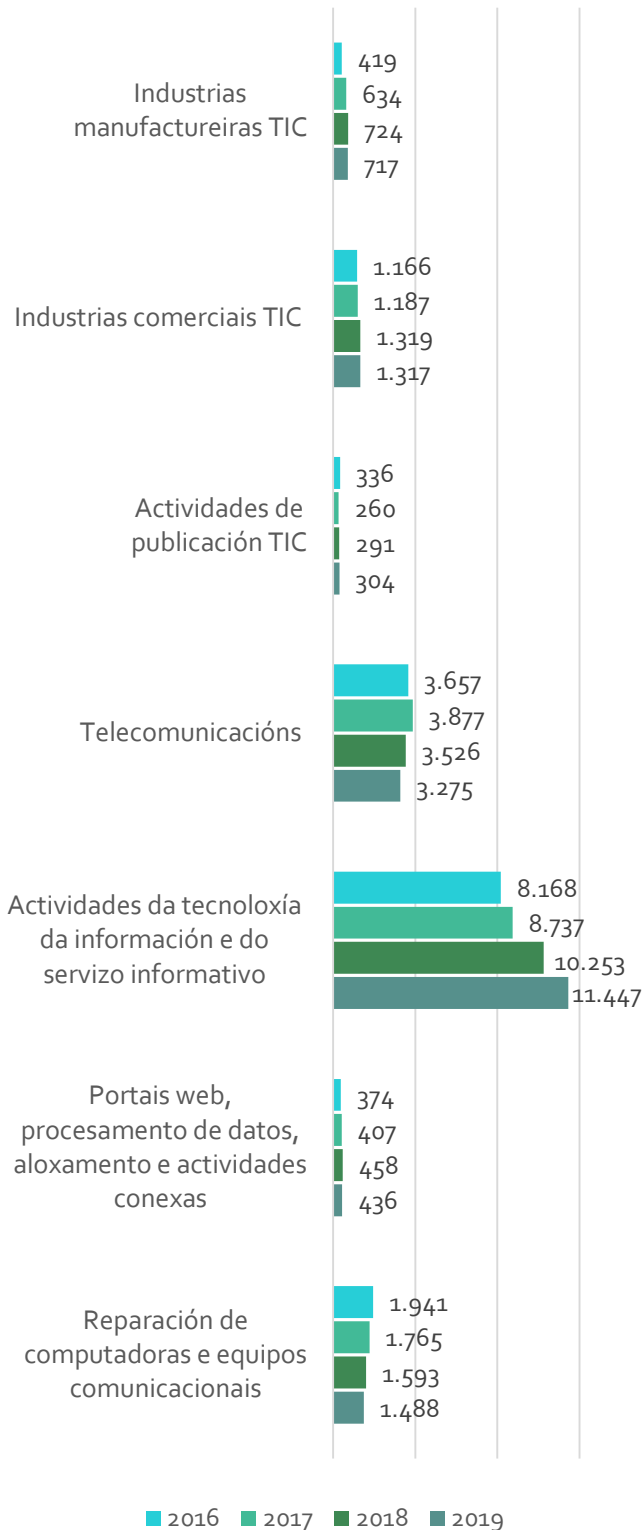
Gráfico 12. DESGLOSE SEGUNDO CNAE DO HIPERSECTOR TIC. ANOS 2018 E 2019

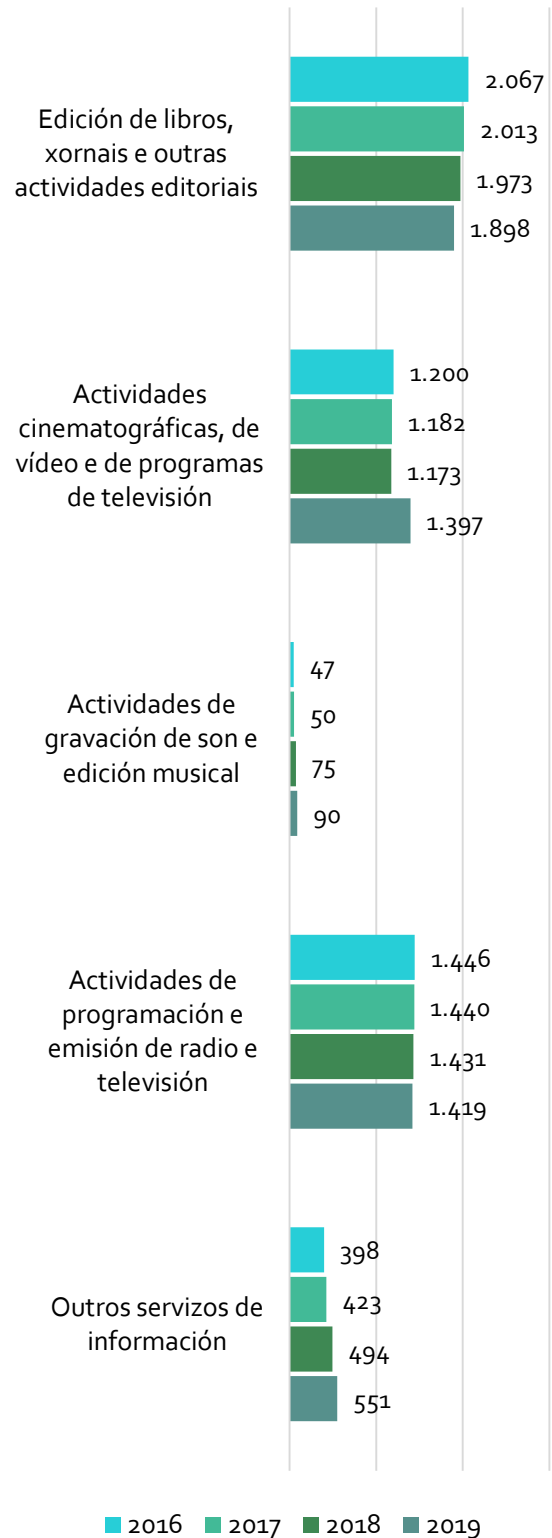
Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

Gráfico 13. DESGLOSE SEGUNDO CNAE. SECTOR TIC EVOLUCIÓN 2016-2019

Gráfico 14. DESGLOSE SEGUNDO CNAE. SECTOR CONTIDOS EVOLUCIÓN 2016-2019

2.3 Emprego segundo o xénero

No seguinte capítulo farase unha análise do emprego dende unha perspectiva de xénero no Hipersector TIC: O 66,6% dos traballadores son homes fronte ao 33,4% de mulleres. O desglose por actividade mostra que:

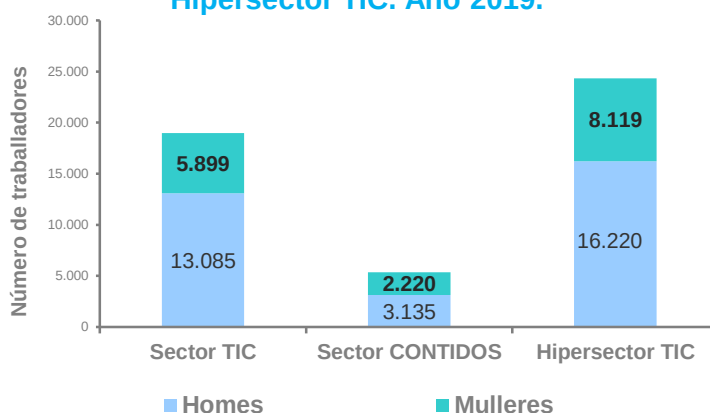
- No Sector TIC, a porcentaxe de mulleres é do 31,1%.
- No Sector Contidos, as mulleres representan o 41,5%.

FENDA DE XÉNERO

As mulleres representan o **33,4%** dos traballadores do Hipersector TIC

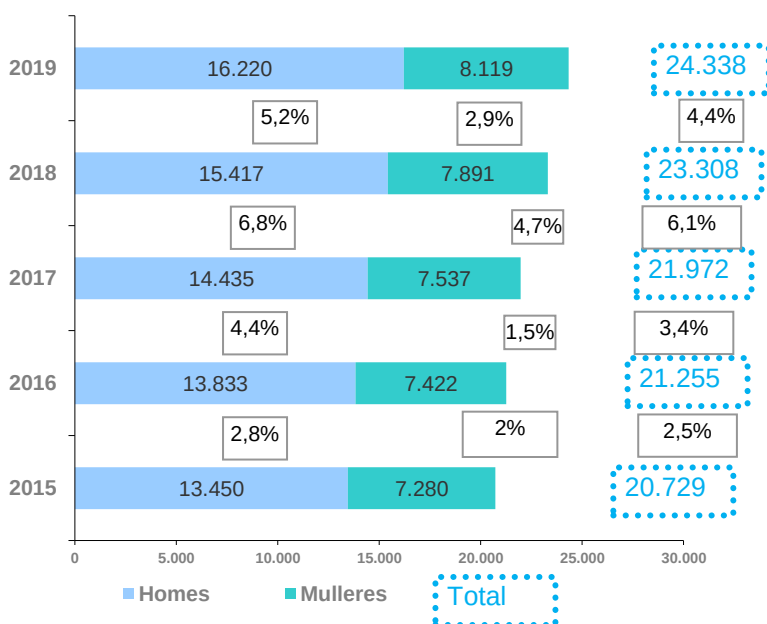
Un ano máis, a evolución das mulleres no Hipersector TIC é positiva

Gráfico 15. Distribución por xénero do emprego no Hipersector TIC. Ano 2019.

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

Gráfico 16. Evolución por xénero do emprego no Hipersector TIC (2015-2019).

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

2.4 Emprego por réxime de cotización

No ano 2019, atendendo ao réxime de cotización dos traballadores /as, o 84,1% do persoal cotiza no Réxime Xeral, mentres que o 15,9% do persoal rexistrado desempeña o seu traballo baixo o Réxime Especial de Autónomos/as.

Durante este ano, o incremento no Réxime Xeral foi do 5,2%, e no Réxime Especial de Autónomos/as foi do 0,7%.

RÉXIME

o Réxime Xeral

predomina nas

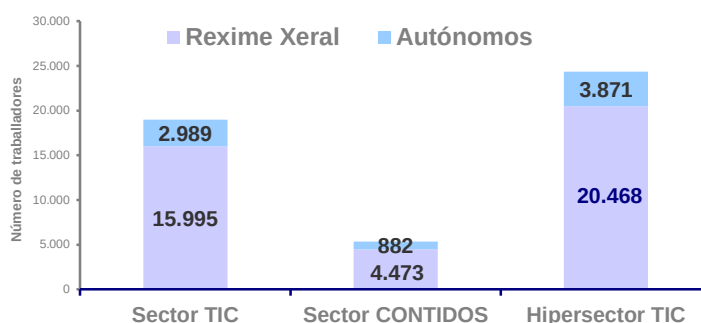
afiliacións no

Hipersector Tic,

cun **84,1%** de

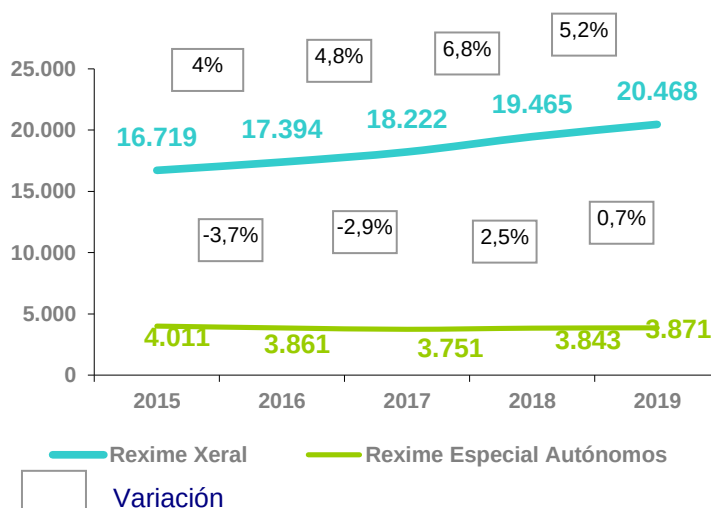
rexistrados

Gráfico 17. Distribución do emprego por réxime de cotización no Hipersector TIC no ano 2019

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

Gráfico 18. Evolución do emprego por réxime de cotización no Hipersector TIC. 2015-2019

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

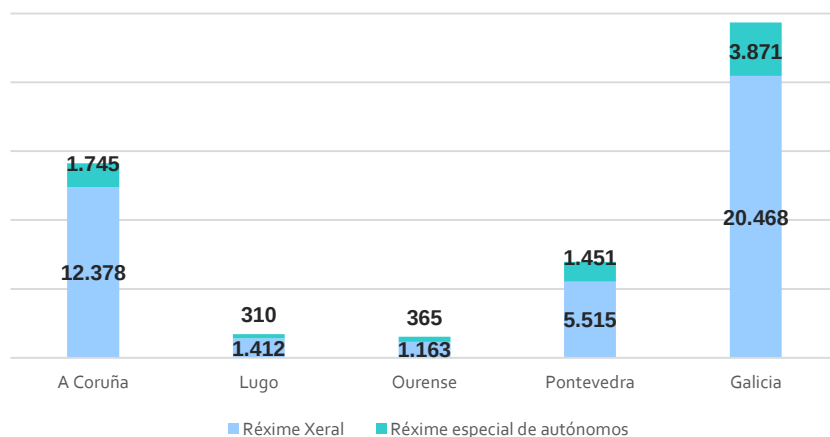
Segundo o réxime de afiliación e a provincia do traballador/a, un ano máis Ourense é o territorio onde se acada unha maior porcentaxe de autónomos no Hipersector TIC, cun 23,9% de afiliados desta tipoloxía no seu territorio.

En canto á porcentaxe do Réxime Xeral, A Coruña é a que conta cunha maior porcentaxe de traballadores/as baixo este tipo de afiliación, acadando unha porcentaxe do 87,6%.

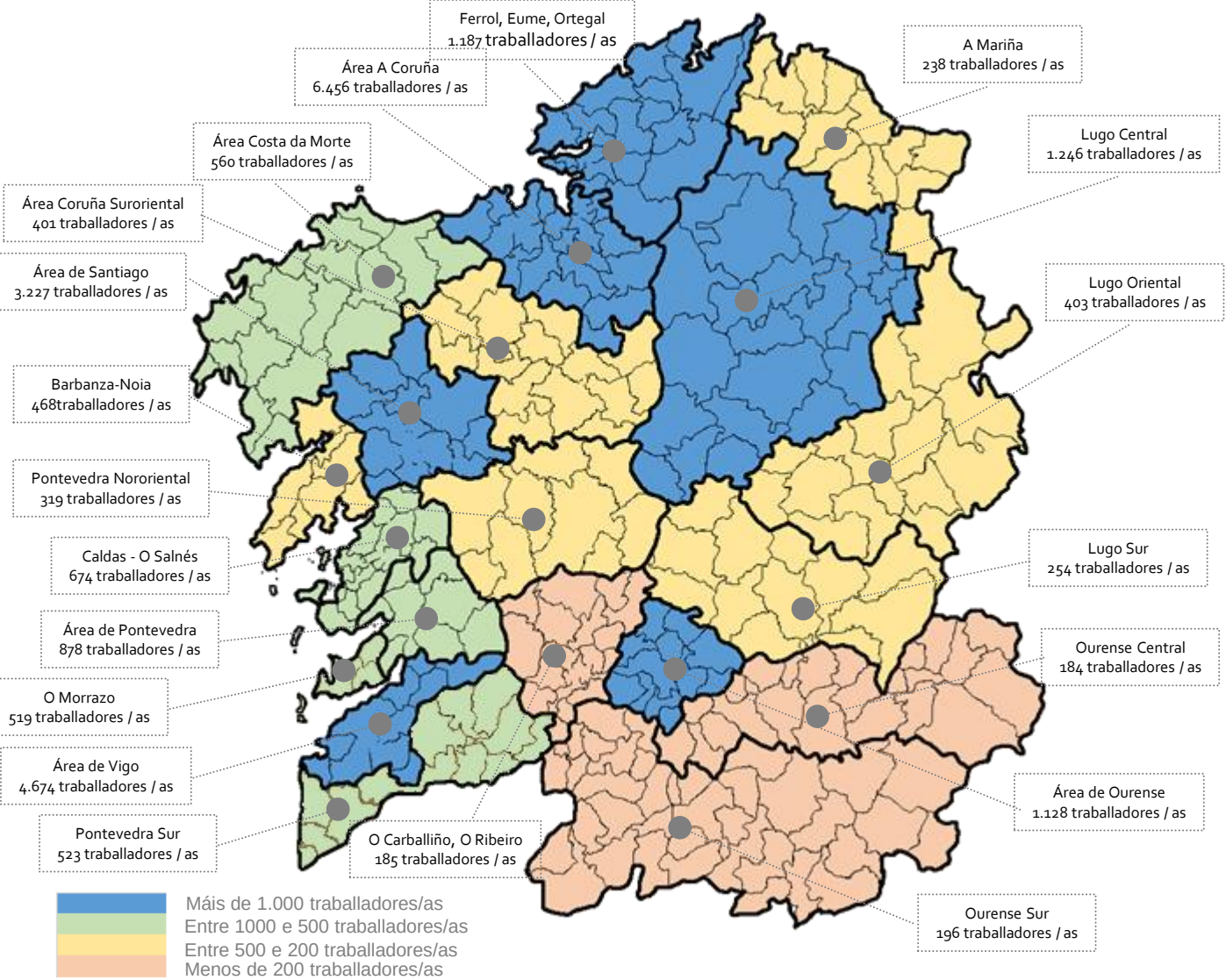
RÉXIME e PROVINCIA

A Coruña é a que conta cunha maior porcentaxe de traballadores/as do Réxime xeral

Gráfico 19. Distribución do emprego por réxime de cotización no Hipersector TIC no ano 2019 segundo provincias

Mapa 8. Número de traballadores/as do Hipersector TIC segundo área. 2019.

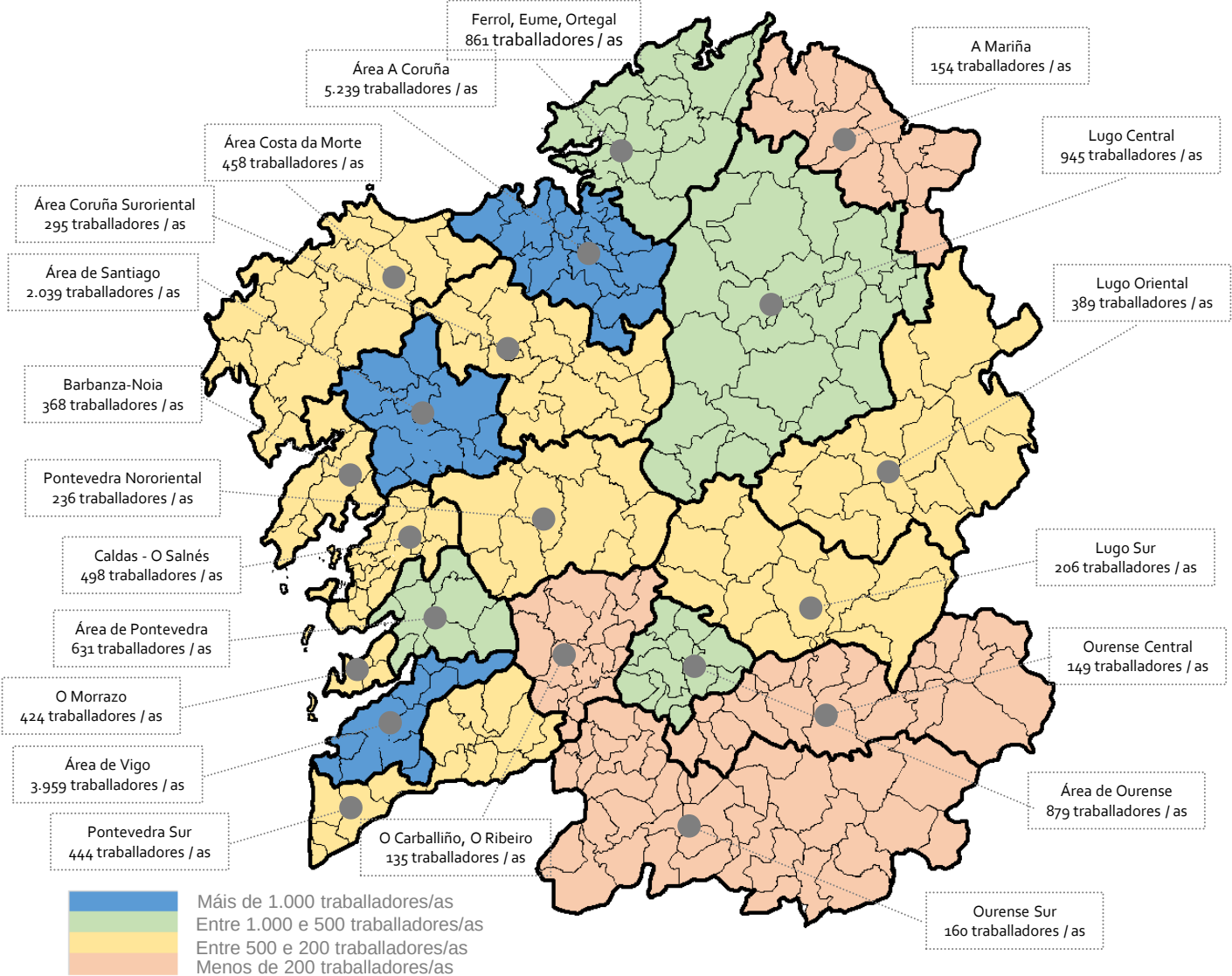

Número de traballadores / as do Hipersector TIC. Galicia 2019

Áreas macrocomarcales	Número de traballadores / as	Áreas macrocomarcales	Número de traballadores / as
Área da Coruña	6.456	A Barbanza-Noia	468
Área de Vigo	4.674	Lugo oriental	403
Área de Santiago	3.227	A Coruña suroriental	401
Lugo Central	1.246	Pontevedra nororiental	319
Ferrol,Eume e Ortegal	1.187	Lugo Sur	254
Área de Ourense	1.128	A Mariña	238
Área de Pontevedra	878	Ourense sur	196
Caldas-O Salnés	674	O Carballiño-O Ribeiro	185
Área de A Costa da Morte	560	Ourense central	184
Pontevedra sur	523	Alta en Galicia / Outras residencias	621
O Morrazo	519	TOTAL	24.338

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

Mapa 9. Número de traballadores/as do Sector TIC segundo área. 2018.

Número de traballadores / as do Sector TIC. Galicia 2018

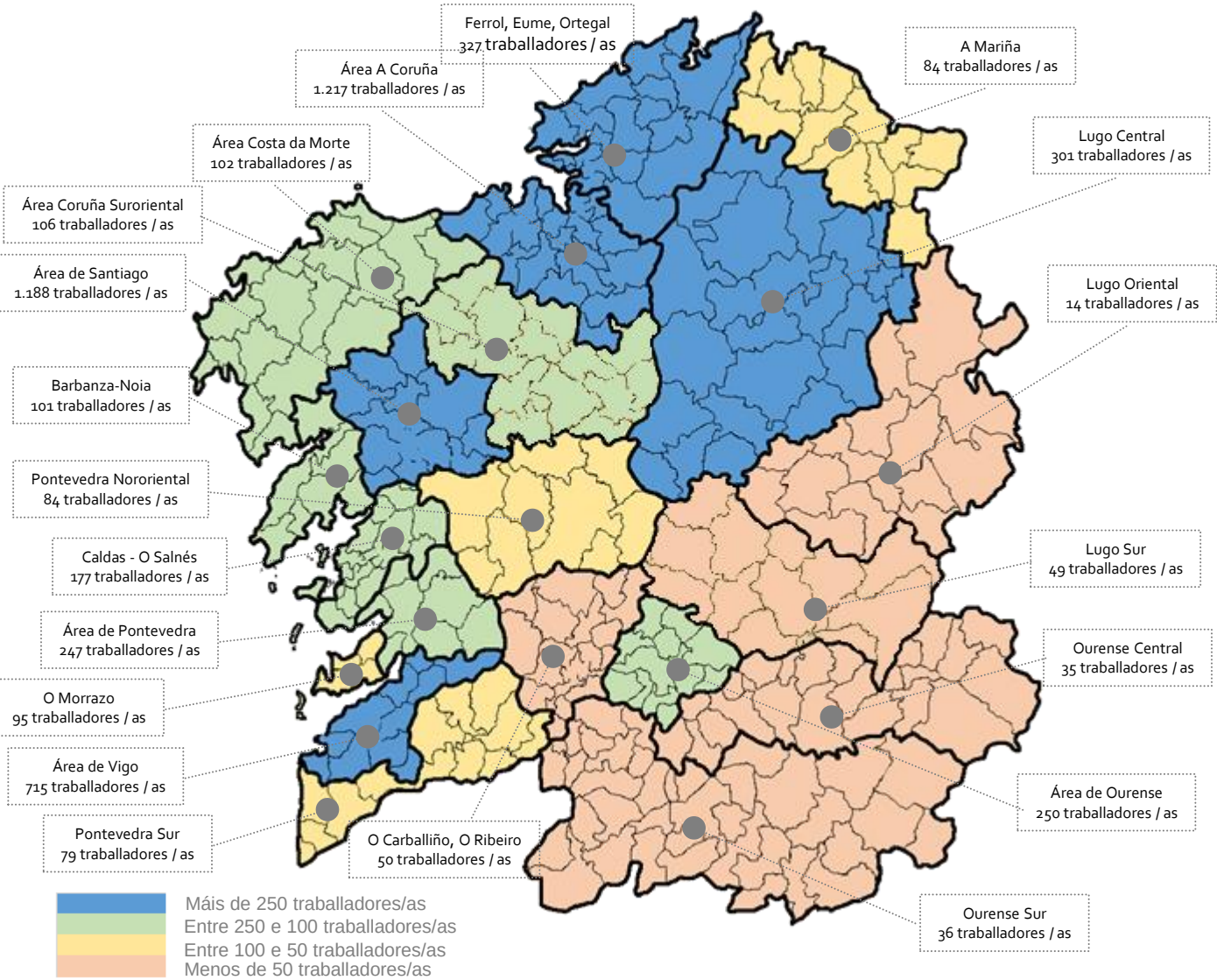
Áreas macrocomarcales	Número de traballadores / as	Áreas macrocomarcales	Número de traballadores / as
Área de A Coruña	5.239	Lugo oriental	389
Área de Vigo	3.959	A Barbanza-Noia	368
Área de Santiago	2.039	A Coruña suroriental	295
Lugo Central	945	Pontevedra nororiental	236
Área de Ourense	879	Lugo Sur	206
Ferrol,Eume e Ortegal	861	Ourense sur	160
Área de Pontevedra	631	A Mariña	154
Caldas-O Salnés	498	Ourense central	149
Área de A Costa da Morte	458	O Carballiño-O Ribeiro	135
Pontevedra sur	444	Alta en Galicia / Outras residencias	520
O Morrazo	424	TOTAL	18.984

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

38

Mapa 10. Número de traballadores/as do Sector Contidos segundo área. 2019.

Número de traballadores / as do Sector Contidos. Galicia 2018

Áreas macrocomarcales	Número de empresas	Áreas macrocomarcales	Número de empresas
Área de A Coruña	1.217	O Morrazo	95
Área de Santiago	1.188	A Mariña	84
Área de Vigo	715	Pontevedra nororiental	84
Ferrol,Eume e Ortegá	327	Pontevedra sur	79
Lugo Central	301	O Carballiño-O Ribeiro	50
Área de Ourense	250	Lugo Sur	49
Área de Pontevedra	247	Ourense sur	36
Caldas-O Salnés	177	Ourense central	35
A Coruña suroriental	106	Lugo oriental	14
Área de A Costa da Morte	102	Alta en Galicia / Outras residencias	102
A Barbanza-Noia	101	TOTAL	5.355

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos de afiliacións e contas de cotización proporcionados pola Seguridade Social, 2019.

3. COMERCIO EXTERIOR

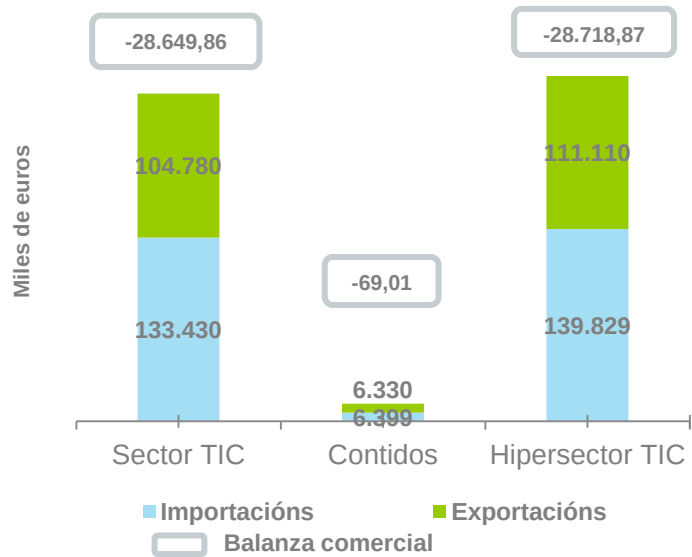
O comercio exterior ¹

A balanza comercial do Hipersector TIC deixou en Galicia algo máis de 111 millóns de euros en exportacións, o que supón un incremento do 5,7% respecto ao ano 2017. Pola súa banda, as importacións tamén experimentaron una evolución positiva, concretamente do 8,9% respecto aos datos de hai un ano, acadando practicamente os 140 millóns de euros.

BALANZA COMERCIAL

Tanto as **Importacións** como **Exportacións** experimentaron **evolucións positivas** respecto ao ano 2017

Gráfico 20. Balanza comercial do Hipersector TIC en Galicia. Ano 2018.

Fonte: IGE, ano 2018

Táboa 3. Balanza comercial do Hipersector TIC en Galicia. (2014-2018)

ANO	2014	2015	2016	2017	2018
BALANZA COMERCIAL (miles de euros)					
TIC	-21.080,00	-28.738,63	-26.191,97	-23.976,88	-28.649,86
CONTIDOS	419,2	-842,59	-1.947,19	629,74	-69,01
HIPERSECTOR	-20.660,80	-29.581,00	-28.139,16	-23.347,14	-28.718,87

¹ Nota metodolóxica: neste capítulo considerárase comercio exterior referido ao comercio de bens. Polo tanto, as CNAEs que computan son:

- Sector TIC -> CNAEs 261, 262, 263, 264, 268, 582
- Sector Contidos -> CNAEs 581, 591, 592
- Hipersector TIC -> CNAEs 261, 262, 263, 264, 268, 582, 581, 591, 592

A fabricación de equipos de telecomunicacións (CNAE 26.3) é a actividade que acadou unha maior cifra de exportacións, con máis de 52 millóns de euros exportados, o que supón o 47,5% das exportacións do Hipersector TIC en Galicia.

Táboa 4. Exportacións do Hipersector TIC en Galicia. Ano 2018.

EXPORTACIÓNS

O Hipersector TIC exportou máis de 110 millóns de euros no 2018, un 5,7% máis que no ano anterior

EXPORTACIÓNS			
	CNAE	VALORES 2017 (miles de euros)	VALORES 2018 (miles de euros)
Sector TIC	2611	2.543,6	2.261,7
	2612	1.498,2	2.133,6
	2620	16.310,5	20.508,6
	2630	46.811,2	52.745,4
	2640	30.240,9	27.035,6
	2680	2.087,2	92,3
	5829	0,1	2,5
TOTAL SECTOR TIC CRECIMENTO 2017- 2018: 5%		99.492	104.780
Sector Contidos	5811	3.151,9	2.945,3
	5813	35,0	0,0
	5814	61,2	7,6
	5819	2.046,7	3.112,4
	5915	222,2	261,7
	5920	67,3	3,3
TOTAL SECTOR CONTIDOS CRECIMENTO 2017- 2018: 13%		5.584	6.330
HIPERSECTOR TIC CRECIMENTO 2017- 2018: 5,7%		105.076	111.110

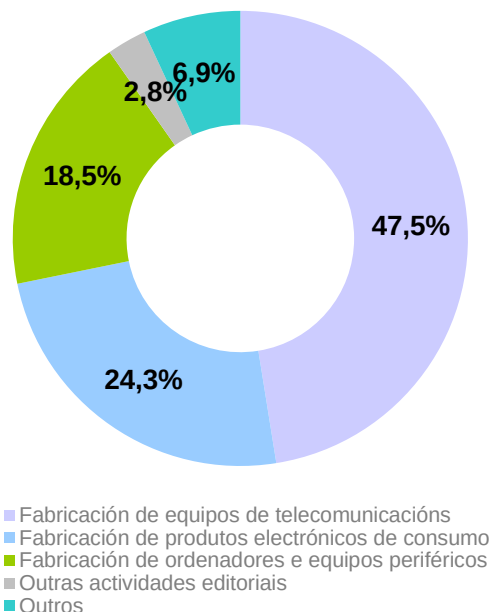
A actividade con CNAE 5829 (Edición de outros programas informáticos) experimentou o maior crecemento dentro do Sector TIC, en canto ao Sector Contidos, a actividade que experimentou unha maior evolución foi a CNAE 5819 “Outras actividades editoriais”.

Gráfico 21. Exportacións do Hipersector TIC en Galicia. Ano 2018.

EXPORTACIÓNS

As **exportacións** de bens do Hipersector TIC proceden maioritariamente do

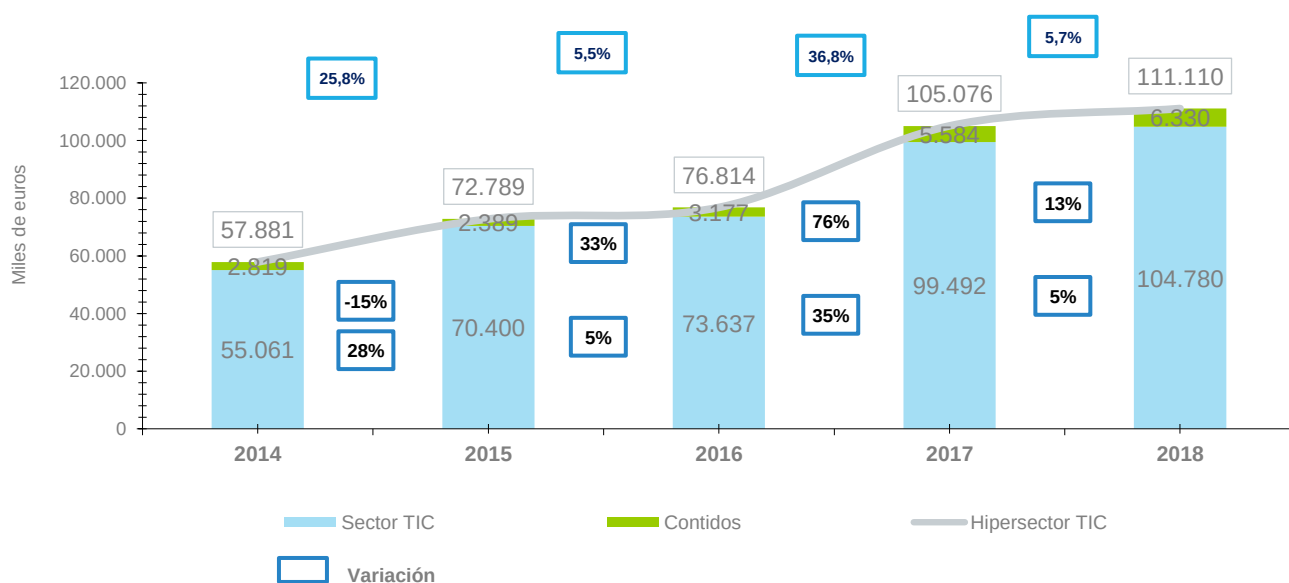
Sector TIC (94,3%),

Fonte: IGE, ano 2018

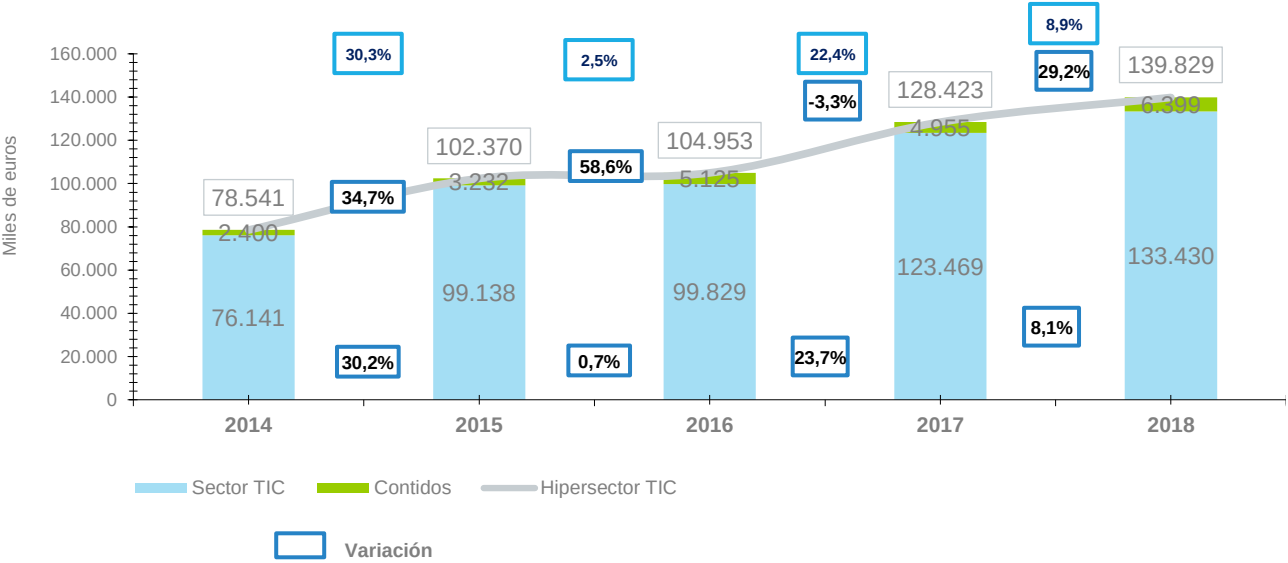
Continua o ascenso positivo nos absolutos de exportacións tanto do Sector TIC como do Sector Contidos, sendo superior neste último, onde incrementáronse os valores de 2017 nun 13%.

Gráfico 22. Exportacións do Hipersector TIC en Galicia. Evolución 2014 – 2018

Fonte: IGE, anos 2014 - 2018

Gráfico 23. Importacións do Hipersector TIC en Galicia. Evolución 2013 - 2017

Fonte: IGE. Anos 2014- 2018

Táboa 5. Importacións do Hipersector TIC en Galicia. Ano 2018.

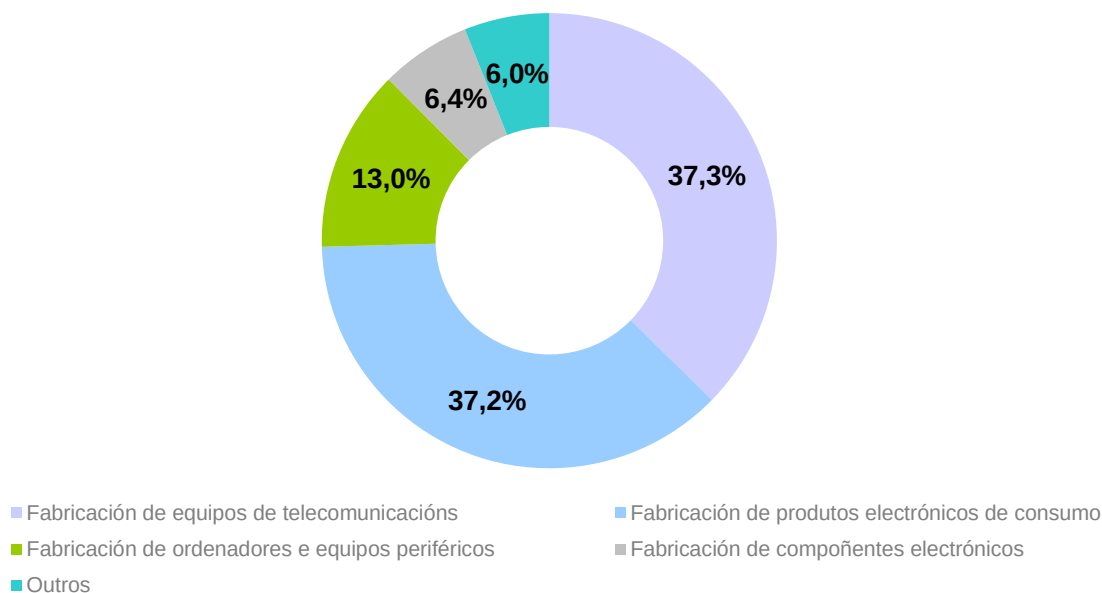
IMPORTACIÓNS

As actividades de **Fabricación de circuitos impresos ensamblados** (CNAE 2612) do Sector TIC, é o ámbito que experimenta un maior crecemento entre as importacións efectuadas

IMPORTACIÓNS			
	CNAE	VALORES 2017 (miles de euros)	VALORES 2018 (miles de euros)
Sector TIC	2611	5891,1	8.977,3
	2612	1095,0	1.773,6
	2620	21517,1	18.119,6
	2630	49076,2	52.189,3
	2640	45378,2	52.085,1
	2680	494,3	276,5
	5829	16,7	8,2
TOTAL SECTOR TIC CRECIMENTO 2017-2018: 23,7%		123.469	133.430
Sector Contidos	5811	945,9	829,6
	5813	9,8	35,4
	5814	84,9	33,5
	5819	3179,7	4.370,5
	5915	682,4	1.102,9
	5920	51,9	27,4
TOTAL SECTOR CONTIDOS CRECIMENTO 2017-2018: -3,3%		4.955	6.399
HIPERSECTOR TIC CRECIMENTO 2017-2018: 22,4%		128.423	139.829

Fonte: IGE, anos 2017 e 2018

Gráfico 24. Importacións do Hipersector TIC en Galicia. Ano 2018.

Fonte: IGE, ano 2018

IMPORTACIONES

A fabricación de equipos de telecomunicaciones e a fabricación de produtos electrónicos de consumo concentra o 74,6% das importacións do Hipersector TIC galego.

Unha vez máis, a actividade de fabricación de equipos de telecomunicaciones sitúase no primeiro lugar nas importacións de 2018, acadando o 37,3% do total das importacións do Hipersector TIC, seguida da fabricación de produtos electrónicos de consumo, cun 37,2%.

4. INNOVACIÓN TECNOLÓGICA

Innovación tecnolóxica

ACTIVIDADE INNOVADORA

Durante o período **2016-**

2018, o 19,7% das
empresas galegas de 10
ou máis empregados/as

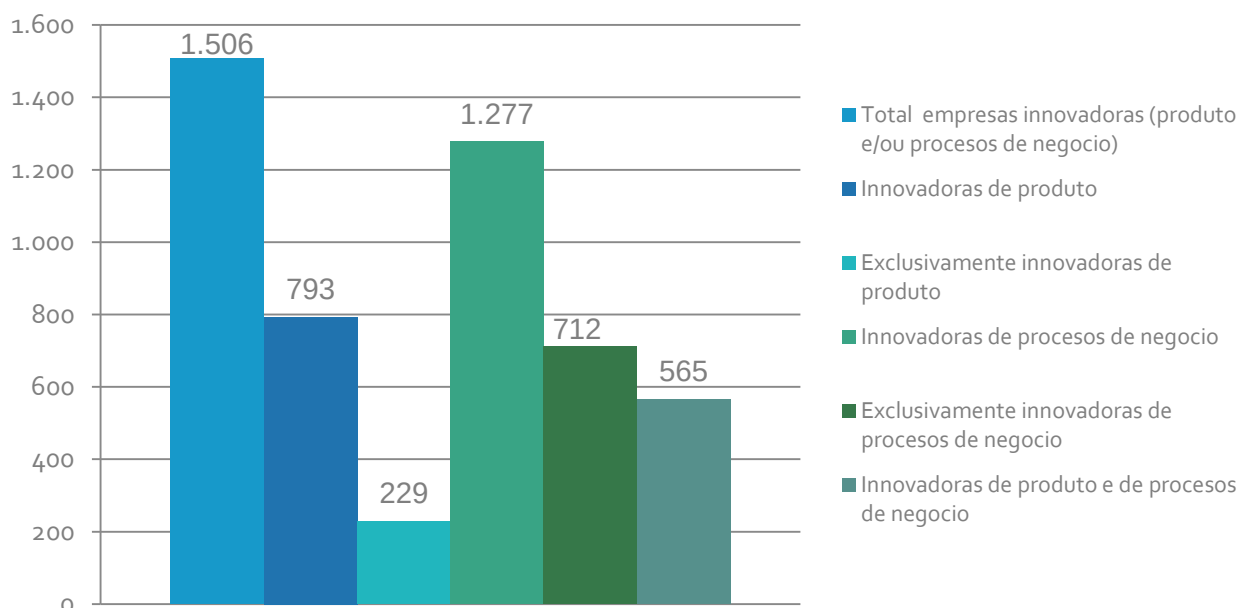
**realizou algunha
actividade
innovadora.**

Neste capítulo analizarase a actividade innovadora, especificamente a innovación tecnolóxica, nas empresas de 10 ou máis empregados/as utilizando os datos das enquisas de innovación e I+D do INE.

As actividades innovadoras comprenden calquera actividade sobre produtos ou procesos novos ou mellorados, incluíndo actividades en curso ou abandonadas.

No período 2016-2018, 1.506 empresas galegas de 10 ou máis traballadores/as realizaron algún tipo de actividade innovadora, o que representa o 19,7% das empresas galegas deste volume de emprego.

Gráfico 25. Nº de empresas con actividades innovadoras en Galicia. 2016-2018.

Fonte: INE, Enquisa sobre innovación nas empresas, ano 2017

NOTA IMPORTANTE: Na Enquisa de Innovación correspondente ao ano 2018 prodúcese unha ruptura da serie debido ao cambio metodolóxico da nova versión do Manual de Oslo. Por ese motivo, non se poden realizar comparacións cos datos publicados en anos anteriores.

Galicia ocupa a sexta posición no ranking de empresas innovadoras

Gráfico 26. N° de empresas con actividades innovadoras en España. 2016-2018

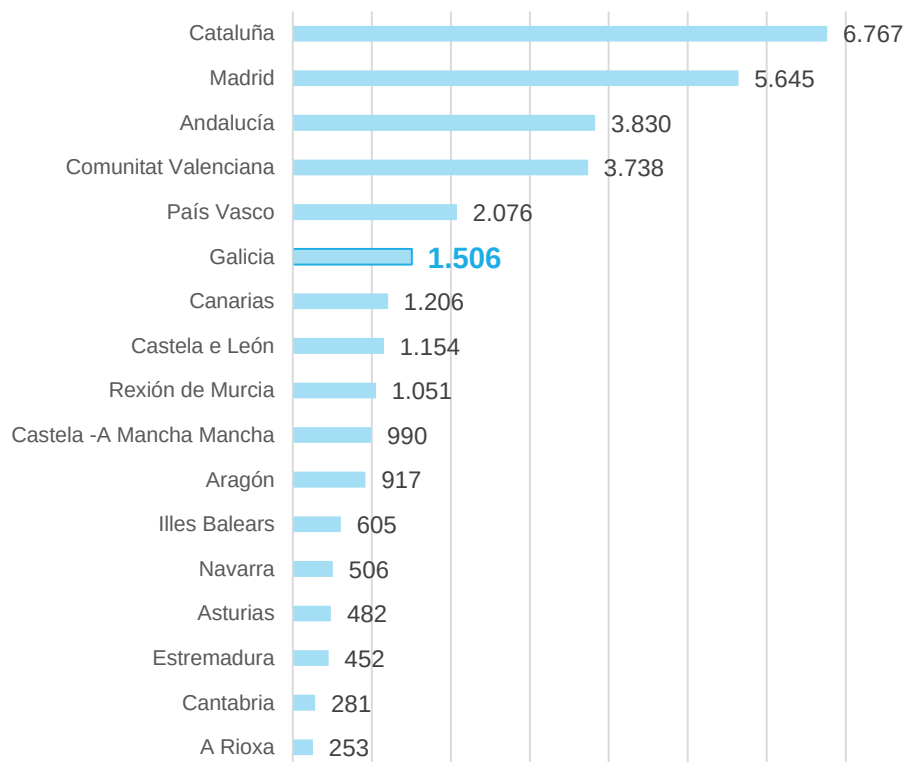
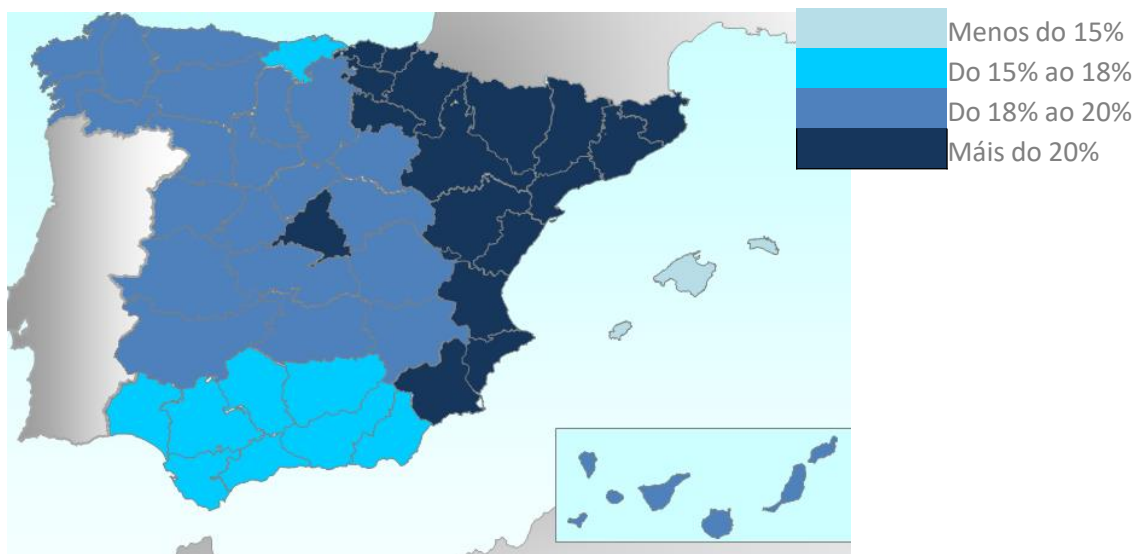

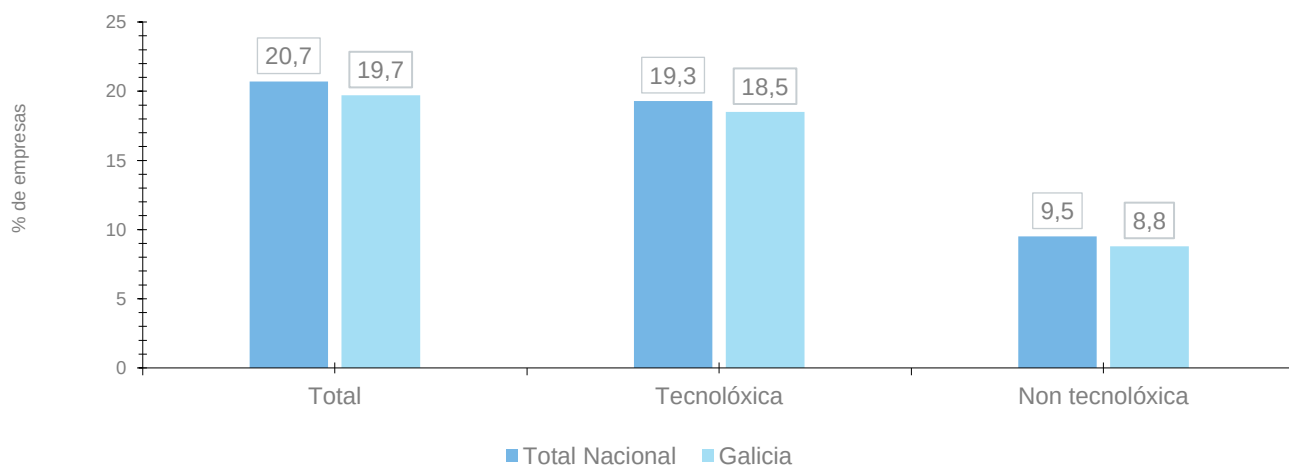
Gráfico 27. Porcentaxe de empresas innovadoras por CCAA. 2016-2018

Fonte: INE, Enquisa sobre innovación nas empresas, ano 2018

Gráfico 28. Porcentaxe de empresas innovadoras segundo tipo de innovación no período 2016-2018. Comparativa Galicia – España.

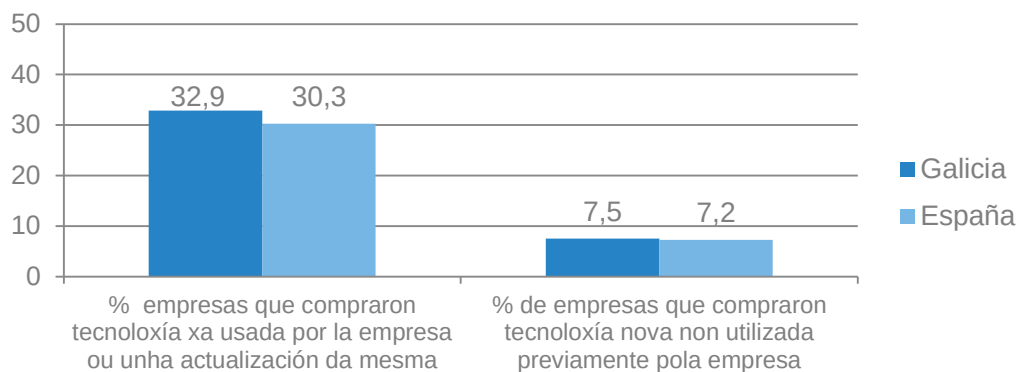
Fonte: INE, Enquisa sobre innovación nas empresas, ano 2018

TIPO DE INNOVACIÓN

O 18,5% das empresas **galegas** realizaron **innovacións tecnolóxicas**.

Segundo o tipo de innovación realizada polas empresas, o 18,5% das empresas galegas realizaron algún tipo de innovación tecnolóxica durante o período 2016-2018, mentres que o 8,8% fixeron innovacións non tecnolóxicas.

Preto de unha de cada tres empresas mercaron tecnoloxía xa coñecida pola empresa ou unha actualización da preexistente, mentres que o 7,5% mercaron nova tecnoloxía. En ambos casos, Galicia supera os valores estatais.

Gráfico 29. Tipo de tecnoloxía comprada. Comparativa Galicia – España. Ano 2018

Fonte: INE, Enquisa sobre innovación nas empresas, ano 2018

GASTO EN INNOVACIÓN

As empresas galegas de 10 ou máis empregados /as acadaron un **gasto en actividades innovadoras** de 738 millóns de euros no ano 2018.

DIFICULTADES PARA A INNOVACIÓN

A existencia doutras **prioridades dentro da propia empresa**, unido a consideración dos **elevados custes dificultan a innovación** segundo as empresas galegas.

Para o 43,6% das empresas galegas, o principal factor que dificulta a decisión de iniciar ou executar as actividades innovadoras é a existencia doutras prioridades na propia empresa.

A consideración do elevado custe (24,7%) é o segundo factor máis importante.

Gráfico 31. Factores que dificultan a innovación. Galicia. Ano 2018

% de empresas, sobre total de empresas, que consideran que os seguintes factores tiveron un grao de importancia elevado á hora de dificultar a decisión de iniciar ou a execución mesma das actividades innovadoras

Fonte: INE, Enquisa sobre innovación nas empresas, ano 2018

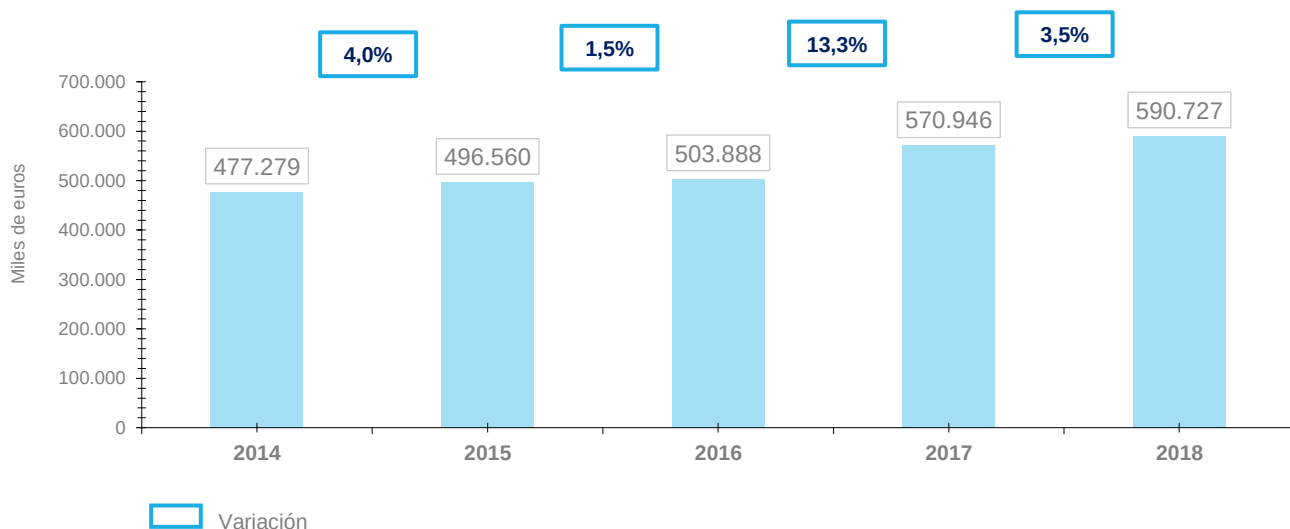
GASTOS INTERNOS EN I+D

As empresas galegas destinaron máis de **590 millóns** de euros a gastos internos de **I+D no ano 2018**.

No 2018, as empresas galegas destinaron máis de 590 millóns de euros a gastos internos de I+D, o que supón un incremento do 3,5% con respecto ao ano anterior.

O dato obtido no 2018 é o máximo acadado na serie histórica galega.

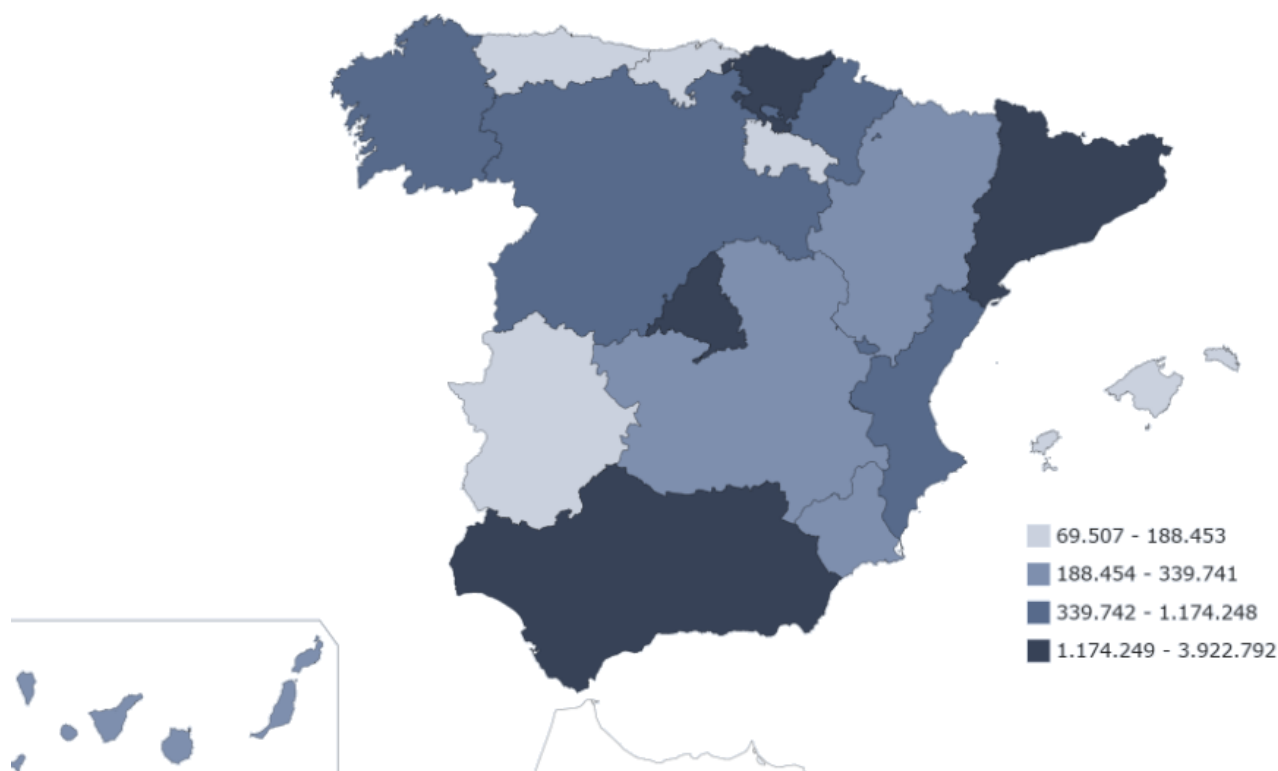
Gráfico 34. Evolución dos gastos internos totais en I+D en Galicia* . (2014-2018)

Fonte: INE, Estatística de I+D, 2018*.

*Datos provisionais

**Gráfico 35. Contribución aos gastos internos totais en I+D por CCAA.
Ano 2018**

Fonte: INE, Estatística de I+D, 2018*.

*Datos provisionais

Considerando o total do territorio nacional, os gastos internos en I+D sitúanse preto dos 15.000 millóns de € en I+D no ano 2018. Pola súa banda, a Comunidade galega ocupa o sétimo posto do ranking nacional en canto a investimentos, situándose por detrás de comunidades como Madrid, Cataluña, Andalucía, País Vasco, Comunidade Valenciana e Castela e León.

Galicia permanece na sétima posición das

Comunidades que **máis investiron en I+D** respecto ao conxunto estatal.

PERSOAL EN I+D

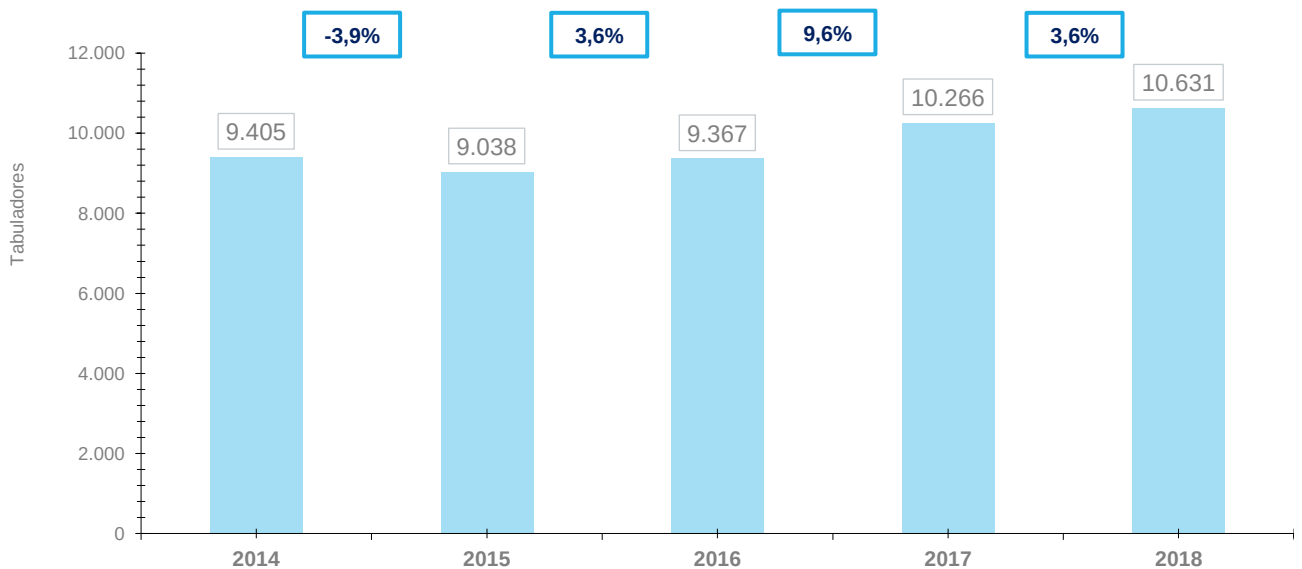
O número de traballadores/as en I+D en Galicia

incrementouse un **3,6%** no
último ano

No ámbito nacional, no ano 2018 estaban rexistrados 225.696 traballadores/as en I+D, adicados a xornada completa; en Galicia, o fan, 10.631.

A cifra de traballadores/as en I+D a xornada completa incrementouse no 2018 nun 3,6%, con 365 empregados / as máis.

Gráfico 36. Evolución do persoal en I+D en Galicia (2014-2018)

Fonte: INE, Estatística de I+D, 2018*.

Variación

*Datos provisionais

5. PATENTES

INDICADORES DE I+D

As patentes son indicadores de innovación por

amparar as invencións
orientadas á mellora
industrial.

Patentes

A Organización Mundial da Propiedade define a patente como “... un dereito exclusivo concedido a una invención, é dicir, a un produto ou procedemento que aporta, en xeral, una nova maneira de facer algo ou unha nova solución técnica a un problema”.

Son patentables aquelas invencións novas que impliquen unha actividade inventiva e sexan susceptibles de aplicación industrial. A lexislación española, ao respecto, distingue entre patentes e modelos de utilidade.

Esta última modalidade resérvase a aquelas invencións de menor rango que, sendo novidades, consisten en dar a un obxecto unha configuración, estrutura ou constitución da de que se derive algunha utilidade ou vantaxe práctica.

As patentes constitúen un indicador recoñecido como útil para medir os resultados xerados polas actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico, na medida en que protexen unha invención particular.

PATENTES

No **ano 2017** a Oficina

Española de Patentes e

Marcas concedeu **199**

patentes e 53

modelos de

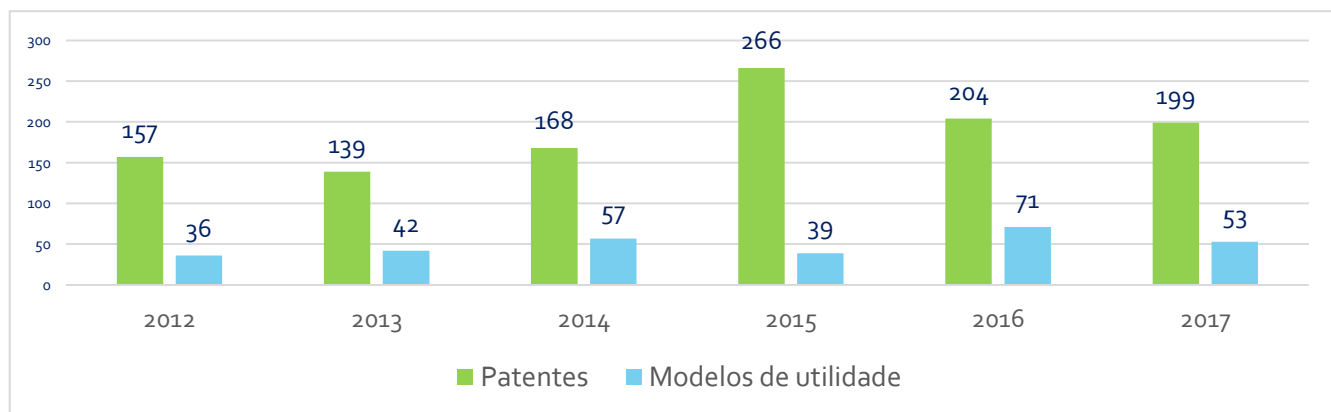
utilidade.

O período de protección no caso dos modelos de utilidade é de 10 anos, cando as patentes posúen unha efectividade de 20 anos.

As patentes de invención e os modelos industriais, xunto coas marcas, conforman a propiedade industrial.

No ano 2017 a Oficina Española de Patentes e marcas concedeu 199 patentes – 1 a patentes relacionadas co Hipersector TIC- e 53 modelos de utilidade a entidades galegas.

Gráfico 37. Patentes e Modelos de Utilidade Concedidos a entidades en Galicia. Anos 2012-2017*.

NOTA: un mesmo expediente de patente pode estar incluído en diferentes CIP (Clasificación Internacional de Patentes).

Fonte: Oficina Española de Patentes e Marcas, anos 2012 - 2017

*Últimos datos disponibles: ano 2017

Anexo: Definición de áreas macrocomarcales

Provincia da Coruña

- Ferrol-Eume-Ortega: comprende as comarcas de Ferrol, Eume e Ortega.
- Área da Coruña: comprende as comarcas da Coruña e Betanzos.
- Área da Costa da Morte: comprende as comarcas de Bergantiños, Fisterra, Muros, Soneira e Xallas.
- A Coruña suroriental: comprende as comarcas de Arzúa, Ordes e Terra de Melide.
- Área de Santiago: comprende as comarcas da Barcala, O Sar e Santiago.
- A Barbanza-Noia: comprende as comarcas da Barbanza e Noia.

Provincia de Lugo

- Lugo oriental: comprende as comarcas da Fonsagrada, Os Ancares e Sarria.
- Lugo sur: comprende as comarcas de Chantada, Quiroga e Terra de Lemos.
- Lugo central: comprende as comarcas da Ulloa, Lugo, Meira e A Terra Chá.
- A Mariña: comprende as comarcas da Mariña Central, A Mariña Oriental e A Mariña Occidental.

Provincia de Ourense

- O Carballiño-O Ribeiro: comprende as comarcas do Carballiño e O Ribeiro.
- Ourense central: comprende as comarcas de Allariz e Maceda, Terra de Caldelas, Terra de Trives e Valdeorras.
- Ourense sur: comprende as comarcas da Limia, a Baixa Limia, Terra de Celanova, Verín e Viana.
- Área de Ourense: comprende a comarca de Ourense.

Provincia de Pontevedra

- Pontevedra nororiental: comprende as comarcas de Deza e Tabeirós-Terra de Montes.
- Pontevedra sur: comprende as comarcas da Paradanta, O Baixo Miño e O Condado.
- Área de Pontevedra: comprende a comarca de Pontevedra.
- Caldas-O Salnés: comprende as comarcas de Caldas e O Salnés.
- Área de Vigo: comprende a comarca de Vigo.
- O Morrazo: comprende a comarca do Morrazo.

